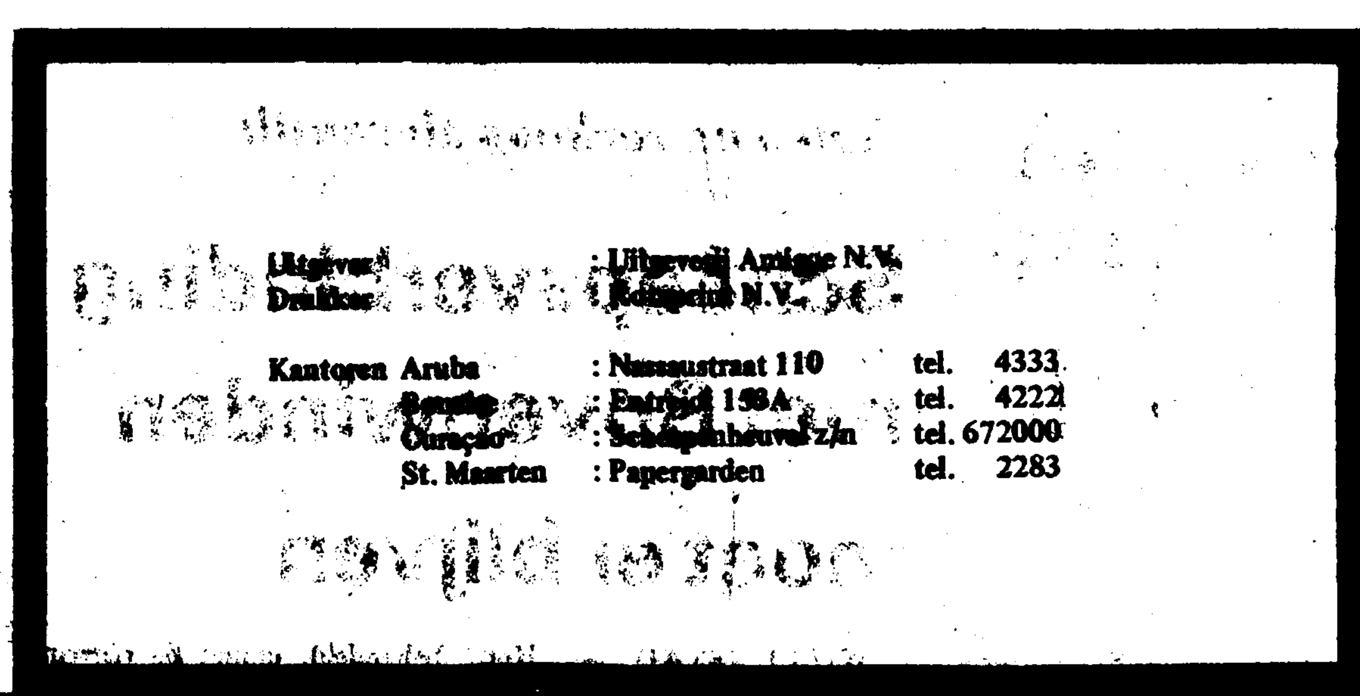
Amigoe

Uitgever : Uitgeverij Amigoe N.V.
Drukker : Rotapers N.V.

Kantoren Aruba : Nassaustraat 110 tel. 4333
Bonaire : Entrejol 158A tel. 4222
Curaçao : Scharlooweg z/n tel. 672000
St. Maarten : Papergarden tel. 2283

95 STE JAARGANG NO.: 208 — WOENSDAG 13 SEPTEMBER 1978

NICARAGUA IN CONFLICT MET COSTA RICA

Rode kruis tot werkeloosheid gedoemd

Sandinisten boeken succes

MANAGUA — In tegenstelling tot mededelingen van president Somoza dat de regeringstroepen de situatie in Nicaragua meester zouden zijn, worden uit verschiedene steden successen gemeld van de opstandelingen van het Sandinistische nationale bevrijdingsfront. De stad Esteli is opnieuw in handen gevallen van de guerrillastrijders, terwijl gisteren zwaar gevochten werd in de steden León, Masaya, Chinandega en Rivas. In de straten van Masaya, ten zuiden van de hoofdstad Managua, liggen meer dan 50 lijken in de straten. De autoriteiten hebben het rode kruis verboden de slachtoffers weg te halen. Een verslaggever van het Franse persbureau AFP was getuige van de aanval die de Nationale garde ondernam op stellingen van de guerrilleros. Deze wisten de aanval te weerstaan en de gardisten terug te dringen. De rebellen zijn uitgerust met halfzware wapens, geweren en granaten.

De stad León, ten noorden van Managua, is grotendeels in handen van de opstandelingen die een aanval van de Nationale garde hebben weten af te slaan. De stad Chinandega in het noorden van Nicaragua, bevindt zich nog steeds in handen van de Sandinisten, maar de gardisten hebben versterkingen ontvangen en zijn een tegenaanval begonnen. De opstande[...]

Gisteren hebben Nicaraguaanse vliegtuigen de grensstreek met Costa Rica gebombardeerd. Dit heeft geleid tot een protest van de regering in San José bij de organisatie van Amerikaanse staten. President Anastasio Somoza heeft berichten tegengesproken dat de Nationale garde steun zou krijgen van troepen uit Guatemala en El Salvador. Somoza heeft nogmaals verklaard niet te willen aftreden vóór 1981. Hij zei dat de opstand het werk is van een kleine groep marxistische-leninisten. De eis tot aftreden van de regimeleider wordt echter gehoord uit alle bevolkingsgroeperingen, van conservatief tot vooruitstrevend, en volgens de meeste waarnemers kan de president alleen rekenen op steun van de Nationale garde.

President Carazo van Costa Rica heeft zich naar het grensgebied begeven om de situatie persoonlijk in ogenschouw te nemen. De regering van Costa Rica — dat geen officieel leger heeft — heeft negenduizend man politie en grensbewaking naar de grens met Nicaragua gestuurd om er te patrouilleren. „Wij zullen er voor zorgen dat Nicaragua dat niet ongestraft kan doen", zo waarschuwde het staatshoofd van Costa Rica. Hij deelde mee dat hij al een krachtig protest had gestuurd en zijn ambassadeur in Washington had opgedragen om een spoedbijeenkomst van de organisatie van Amerikaanse staten (OAS) te vragen.

De beschuldigingen van Costa Rica dat Nicaragua zijn luchtruim heeft geschonden en de burgerbevolking heeft gebombardeerd, leidde direct tot een felle reactie van de vertegenwoordiger van Nicaragua bij de OAS, Guillermo Clasevilla-Sasa, die de regering van Costa Rica betichtte van „medeplichtigheid" met de marxistisch-leninistisch georienteerde terroristen, die volgens hem gedeeltelijk verantwoordelijk zijn voor de ongeregeldheden in zijn land. „Als ons land het luchtruim van Costa Rica heeft geschonden, is dat gebeurd om de aanstichters van de troebelen in Nicaragua te achtervolgen", aldus de ambassadeur.

Een oppositieleider van Nicaragua, de in de Costaricaanse hoofdstad San José verblijvende Ernesto Cardenal, beschuldigde gisteren op zijn beurt president Carter er van, dat hij huurlingen naar Nicaragua had laten zenden om het bewind van president Somoza te steunen. Deze „huurlingen" waren afkomstig van El Salvador en Guatemala. Deze beschuldiging werd tegengesproken door Somoza. Hij verzekerde dat er geen troepen uit andere landen van Midden-Amerika naar zijn land waren gekomen om de Nationale garde daar te helpen.

Intussen is de bemiddelings[...] van de baan. Volgens Somoza was de poging mislukt omdat de andere landen van Midden-Amerika weigerden mee te werken.

WILLEMSTAD
Nicaragua staat in het middelpunt van de internationale belangstelling als gevolg van de burgeroorlog welke er woedt en waarbij de partijen gevormd worden door de Somoza-aanhang rond de Nationale garde en de Somoza-vijanden.
In verband met de bloedige strijd hierbij een landkaart van Nicaragua.

Arabische liga vreest nieuwe agressie Israel

Van overleg te Camp David weinig verwacht

CAIRO - De secretaris-generaal van de Arabische liga, de Egyptenaar Machmoed Riad, heeft Israel er van beschuldigd nieuwe agressie tegen de Arabische wereld voor te bereiden. Hij drong er in het licht hiervan bij de Arabische landen op aan, hun ruzies bij te leggen en de gelederen te sluiten. Riad sprak op de openingszitting van een congres van de Arabische liga, bijeengekomen ter bespreking van de huidige onenigheid onder de Arabische landen onderling en de nadering van de datum waarop het mandaat van de Arabische vredesmacht in Libanon afloopt.

Het congres, waaraan ministers van Buitenlandse Zaken en ambassadeurs van 16 Arabische landen meedoen, wordt overschaduwd door de conferentie van Camp David en grote besluiten worden er niet van verwacht.

„Laat deze vergadering het begin zijn van een nieuw Arabisch tijdperk", zei Riad. Hij pleitte voor een topconferentie van Arabische staatshoofden voor het ontwerpen van een nieuwe, uniforme aanpak. „De onverdraagzaamheid van Israel neemt per dag toe", zei de secretaris-generaal. „Ondanks het gepraat over vrede is Israel vastbesloten Arabisch gebied te bezetten en de Palestijnen hun rechten te ontzeggen. Het consolideert zelfs zijn militaire kracht ter voorbereiding op nieuwe agressie tegen de Arabische landen.

Riad zei dat de verwezenlijking van vrede in het Midden-Oosten de verantwoordelijkheid was van de Verenigde Naties en de grote mogendheden, maar dat de eerste verantwoordelijkheid berustte bij de Arabische landen, die ook de grootste last moesten dragen.

„Laten we die verantwoordelijkheid zonder dralen en zonder aarzeling op ons nemen en een Arabische topconferentie voorbereiden," zei hij.

20th Century-Fox veroordeeld

WASHINGTON - De Amerikaanse filmmaatschappij Twentieth Century-Fox heeft een boete van 25,000 dollar gekregen wegens ongeoorloofde koppelverkoop. Het concern bestreed niet de conclusie van een federale „grand jury", dat het bioscoopeigenaars, die het grootste kassucces aller tijden, „Star Wars", wilden hebben, gedwongen had [...] minder gewilde rolprenten af te nemen.

Topberaad Camp David stuit op moeilijkheden

Conferentie zou einde nabij zijn

THURMONT - Er schijnen weer moeilijkheden te zijn gerezen bij de besprekingen in Camp David. Maandagavond werd plotseling een Amerikaans-Egyptische bijeenkomst op ministerieel niveau uitgesteld. Dit is gisteren uit welingelichte kring in Thurmont vernomen. Deze werkbijeenkomst was officieel aangekondigd door de woordvoerder van het Witte Huis, Jody Powell.

Dinsdagochtend voerde president Carter nu opnieuw besprekingen met president Sadat van Egypte, met wie hij de vorige avond al twee uur gesproken had.

Intussen heeft niemand voorstellen gedaan voor een regeling in het Midden-Oosten, zo is gisteren vernomen uit bronnen in Camp David. De Israelische ideeen, waarvan de inhoud geheim is gehouden, werden besproken op een bijeenkomst van president Carter en president Sadat, aldus deze bronnen. Later op de dag zouden de voorstellen aan de orde komen op een ontmoeting tussen Amerikaanse en Egyptische adviseurs.

Uit dezelfde bronnen werd vernomen dat gisteren ook Carter, Sadat en Begin bijeen zouden komen. De drie mannen zijn slechts drie maal officieel bijeengeweest sinds de conferentie in het hermetisch afgesloten Camp David een week geleden begon.

De topconferentie schijnt het einde te naderen, maar alle besprekingen zijn zo strikt geheim gehouden dat er geen aanwijzingen zijn van het uiteindelijke resultaat. Functionarissen hebben slechts zeer spaarzame details van de besprekingen gegeven en het is niet mogelijk vast te stellen in hoeverre er vooruitgang is geboekt.

Mensenrechtcommissie OAS naar Nicaragua

Somoza kan asiel krijgen in Costa Rica

MANAGUA/MADRID - De president van Nicaragua, generaal Anastasio Somoza, heeft er gisteren mee ingestemd dat een commissie van de organisatie van Amerikaanse staten (OAS) zijn land bezoekt om te onderzoeken hoe het met de rechten van de mens in dit land gesteld is. Als datum van aankomst van de commissie werd 9 oktober genoemd. Er zijn geen beperkingen gesteld aan de lengte van het bezoek.

De openlijke opstand tegen het regime van president Somoza ging gisteren onverminderd voort. De strijd concentreerde zich rond de steden Masaya, Esteli en Chinandega. Deze laatste stad is grotendeels in handen van de Sandinisten.

In Esteli, dat ook voor een deel in handen van de opstandelingen is, hebben de regeringstroepen vliegtuigen ingeschakeld in de strijd. De toegangswegen tot Masaya worden gecontroleerd door veiligheidstroepen van het regime. Zelfs de voorzitter van het rode kruis kreeg geen toestemming te passeren.

Dinsdag hebben de Sandinisten in Madrid een communique uitgegeven bij monde van hun „speciale afgezant" [...]. Hij noemde de acties van de strijders van het Sandinistisch front een „gecoordineerd plan" dat berust op samenwerking met de bevolking."

Castañeda liet weten in zeven Europese landen te willen spreken met politici. Als voornaamste doeleinden van de Sandinisten noemde de afgezant: onteigening van de bezittingen van de familie Somoza en het opbouwen van een „werkelijk nationaal leger."

Costa Rica heeft inmiddels laten weten bereid te zijn president Somoza asiel te verlenen, mocht hij daarom vragen. De minister van staatsveiligheid van Costa Rica, Juan José Echeverria, heeft dit dinsdag bekendgemaakt. De minister zei dat Somoza in Costa Rica land bezit.

Heldenwelkom voor Fidel in Ethiopie

NAIROBI — De Cubaanse president Fidel Castro is vandaag in Ethiopie aangekomen, dat een heldenwelkom voor hem heeft bereid. Dit heeft radio Addis Abeba bekendgemaakt.

In de uitzending van de Ethiopische radio, die in Nairobi werd opgevangen werd gemeld dat de aankomst van Castro in het Oostafrikaanse land werd bekendgemaakt door luitenant-kolonel Mengistoe Haile Mariam, voorzitter van de regerende Dergue, die een massa-bijeenkomst toesprak. Fidel Castro werd uitgenodigd deel te nemen aan festiviteiten van de Ethiopische regering ter gelegenheid van de vierde verjaardag van de afzetting van keizer Haile Selassie en zijn bewind. Mengistoe vertelde de deelnemers aan de massale bijeenkomst niet weg te gaan, en dan rond naar de luchthaven van Addis Abeba om Castro te ontmoeten en hem naar de feestelijke bijeenkomst te brengen.

Op KLM-vlucht naar Amsterdam

Loos bomalarm

WILLEMSTAD - Halverwege Panama en Curacao werd een bericht van bommelding ontvangen voor de lijnvlucht van de KLM uitgevoerd met een toestel van de Venezolaanse maatschappij VIASA. Het toestel werd op Curacao naar een afgelegen plek op het vliegveld gedirigeerd waar hij werd nagezocht op mogelijke explosieven. Zonder dat dit onderzoek resultaat opleverde kon het toestel naderhand weer vertrekken met bestemming Amsterdam.

De luchtverkeerstoren van Colombia kreeg gisteravond een bericht van bommelding voor de KLM-vlucht die vanuit Zuid-Amerika via Panama en Curacao naar Europa vliegt. Op dat moment was het toestel halverwege naar Curacao waarop besloten werd daar te landen. Het vliegtuig werd tegen elf uur gestationeerd tegenover de oude brandweergarage waar eventuele schade bij een ontploffing de minst erge gevolgen heeft voor de luchthaven.

DEMONTEREN

Door de recherche werden de ongeveer zeventig passagiers gefouilleerd, terwijl de veiligheidsdienst van de ALM het vliegtuig nazocht. Ook de andere diensten van de Marine waren aanwezig bij dit onderzoek. De bagage van het toestel werd op een afgelegen plek gedeponeerd, waar de passagiers, die Curacao als eind bestemming hadden, hun koffers uit konden zoeken, die vervolgens werden onderzocht. De rest werd weer ingeladen. Met enige vertraging vertrok het vliegtuig na het middernachtelijk uur met 110 passagiers naar de eindbestemming Amsterdam via Lissabon. Het vliegveld is gedurende het onderzoek niet gesloten geweest voor het andere lucht vliegverkeer, omdat dit geen gevaar opliep, zo werd van gezaghebbende zijde aan de Amigoe meegedeeld.

De bewaking op het vliegveld is in dit soort gevallen belast met toezicht opdat niemand het vliegtuig benadert. Naar verluidt wordt begin volgend jaar terugverwacht op Curacao de heer Richard Fontes uit San Juan, Puerto Rico, die cursussen komt geven voor de bewakers over hoe op te treden in gevallen van bommeldingen en onderzoekingen. Het zou tevens in de bedoeling liggen personeelsleden van het luchthavenbedrijf op te leiden om bommen te kunnen demonteren.

Dollar iets gestegen

AMSTERDAM — De koers van de Amerikaanse dollar is maandag op de belangrijkste wisselmarkten iets gestegen. In Tokio sloot de dollar maandag op 190,20 yen per stuk, 2,30 yen hoger dan vrijdag. In Frankfurt werd voor het eerst in twee weken de officiele koers van de Amerikaanse munt vastgesteld boven de twee Mark op 2,0105 Mark tegen 1,9950 Mark bij de „fixing" van vrijdag.

Valutahandelaren kijken met spanning uit naar het moment dat er in de Amerikaanse senaat gestemd gaat worden over het wetsvoorstel dat de gasprijzen in de Verenigde Staten „loslaat". Het voorstel dat een geleidelijke afschaffing van de beheersing van de gasprijzen beoogt, vormt een belangrijk onderdeel van het energieprogramma van president Carter.

Bijbel vertaald in het Slowaaks

BRATISLAVA — Na 35 jaar vertaalwerk zullen de christenen in Slowakije in Tsjechoslowakije voor het eerst een bijbel in hun eigen taal krijgen. De eerste oplage van 16.000 exemplaren wordt momenteel gedrukt en zal nog dit jaar te koop zijn.

***

Vandaag

ALM-STERREN ...blijven zes...

AGENDA CURAÇAO

NACHTDIENST EILANDSGENEESKUNDIGE v.w.b. het derde distrikt voor de dienstdoende arts gelieve tel.: 88[illegible] op te bellen en dan het antwoord van het antwoordapparaat af te wachten.

* * *

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging). Kantoor Santa Maria nr 17, tel.: 82947; kantoor geopend van 07.30 tot 12.00 en van [illegible] tot 17.00 uur; zuster K[illegible] neemt waar van 06.00-07.[illegible] uur op tel.: 36775; na 17.[illegible] uur heeft zuster Maarsd[illegible], tel.: 37017 de wacht; ook te bereiken via pageboy 027-149.

* * *

BOTICA BANDABAO geopend maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zaterdag van 09.00-16.30 uur.

BOTICA'S (nachtdienst): Otrabanda: Del Pueblo, tel.: 25444; Punda: Cerrito, tel.: 35084.

* * *

BIOSCOPEN

ROXY: 19.00-21.00 From here to eternity.

WEST-END: 19.00-21.00 The hot, the cool & the vicious.

CINELANDIA: 19.15-21.15 Walking tall part II.

DRIVE-IN: 19.15-21.15 The biggest battle.

* * *

CINE-TRUCK: Hedenavond te Cocowijk en morgenavond te Montagne.

* * *

TELECURACAO: 17.00 Felix the cat; 17.10 van gewest tot gewest; 17.52 McDuff; 18.19 schooladviesdienst; 18.36 bulletin tele-8; 18.52 deporte tele-8; 19.04 challengers to mankind; 19.25 rikeza universal; 20.00 notisiero tele-8; 20.38 lo imperdonable; 21.00 six million dollar man; 22.11 tempoe pa Dios; 22.22 Aspen; 23.57 notisiero tele-8 (repeat).

* * *

AGENDA BONAIRE

CORRESPONDENTE: Yolanda Croes, Entrejol z/n, tel.: 4220

BEZORGING: Esmeraldo Croes, Entrejol 153-A, tel.: 4222

AANNAME van advertenties en zoekertjes: BOMADECO n.v., hoek Breedestraat/Kerkstraat, tel.: 8939 of 8773.

POLITIE: 8000

TAXICENTRALE: 8845

HOSPITAAL: 8900

* * *

DIVERSEN

SCHAAKCLUB BONAIRE: 20.30-22.30 schaken-BC Nikiboko.

BIBLIOBUS te Ludovicusschool.

RADIO HOYER 3 wekelijkse praatje ds G.Mercera.

* * *

DONDERDAG

SPEELTUIN: maandag t/m vrijdag van 16.30-18.00 uur geopend voor kinderen van 4—12 jaar.

POSTSLUITING (elke dag vanaf maandag t/m vrijdag): 15.45 voor aangetekende stukken; 16.30 voor gewone stukken-postkantoor Kralendijk.

OPENBARE BIBLIOTHEEK dagelijks geopend van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.

LANDFILL te Lagoen: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.

BON. MUSEUM (oud politiewacht) openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur.

Staten na verkoop Marantil:

Scheepsverbinding met Bovenwinden moet er blijven

WILLEMSTAD — Het kappen met de Mar Antil als schip en als NV voor het vrachtvervoer tussen de Benedenwinden en de Bovenwinden heeft in de staten tot de vraag geleid of er indertijd bij de aankoop van de Mar Antil wel een rentabiliteitsprognose was opgesteld. Men betreurt het dat de aankoop van de Mar Antil overigens nog niet zo lang geleden - niet die resultaten heeft opgeleverd welke men er van had verwacht.

Deze kwestie is in de centrale commissie van de staten behandeld, omdat de regering bij het parlement heeft aangeklopt met het verzoek te mogen beschikken, vooruitlopend op de indiening van de suppletoire begroting - over het aardige bedrag van van 2,207,000 gulden om de Mar Antil nv te kunnen liquideren. De staten hebben gevraagd of men zo snel mogelijk de beschikking kan krijgen over de totale onkosten van een en ander, omdat men gehoord heeft, dat bv de Firma C.S. Gorsira ook nog geld te vorderen had van de Mar Antil nv. De volksvertegenwoordiging wijst in dit verband ook op het feit, dat er even eens onkosten zijn gemaakt voor de bewaking van het schip enz.

Hoewel men het sein op groen zette voor de regering om zijn plannen te kunnen volvoeren, vroeg men zich in de staten toch af of er bij de aankoop van de Mar Antil een gedegen onderzoek is ingesteld om na te gaan of de koop inderdaad verantwoord was. Waren de factoren welke uiteindelijk hebben geleid tot het liquidatieplan van de regering, toen niet te voorzien geweest, zo wil men weten. De staten vonden het namelijk best mooi, dat de ALM een frequente verbinding heeft met de Bovenwinden en dat er directe vrachtaanvoer mogelijk is vanuit Miami en Nederland, voor wat de Bovenwinden betreft, zodat dat geen bezwaar behoefde te zijn volgens de regering om de liquidatie op te houden, maar men is er voor, dat er toch een manier wordt bedacht ter verzekering - van een scheepsverbinding - zij het op kleinere schaal - tussen de Benedenwinden en de Bovenwinden. De staten vinden het verder aanbevelenswaardig om een onderzoek in te stellen naar de tarieven voor aanvoer van vracht op de Bovenwinden, tenslotte wil men weten d of de Mar Antil nu al verkocht is.

Staten akkoord met huisvestingstoelage voor studenten

WILLEMSTAD — De staten hebben hun fiat gegeven tijdens een centrale commissie vergadering aan het verzoek van de regering om over respectievelijk 180 mille en tien mille te mogen beschikken, vooruitlopend op de indiening van de suppletoire begroting. Dit geld is nodig in verband met de dekking van de kosten, welke voortvloeien uit de per 1 augustus ingevoerde verhoging van de huisvestingstoelage ten behoeve van studenten, afkomstig van Bonaire en de Bovenwinden, die onderwijsinstellingen op Aruba en Curacao bezoeken.

Dienstplichtlichtingen

WILLEMSTAD — Verschenen is het landsbesluit van 26 juli (OB 231) in verband met de Dienstplichtverordening. Daarbij wordt de grootte vastgesteld van de jaarklassen 1956, 1957 en 1958, in verband met de oproeping voor de eerste oefening in werkelijke dienst. De eerste ploeg werd vastgesteld op 59 (Aruba: 25, Bonaire: 2; Curacao: 32) dienstplichtigen en een tweede ploeg van 49 (Aruba: 13 en Curacao 36) man. De eerste ploeg is op 1 november 1977 in dienst gekomen, de tweede ploeg per 1 maart 1978 De wet werkt terug tot en met 1 november 1977.

Vrije dagen-wet

WILLEMSTAD — De landsverordening van 29 mei 1978 (PB 238) is verschenen waarbij de regeling Vakantie- en vrijstelling van dienst werknemers gewijzigd werd. Het gaat hierbij om de officiele invoering van de carnavalsmaandag als officiele dag voor de gehele Antillen, ook waar er geen carnaval wordt gevierd, en het schrappen als zodanig van de tweede Pinksterdag als christelijke feestdag. De wet heeft terugwerkende kracht tot en met 1 maart 1978 op welke echter de carnavalsmaandag al achter de rug was.

Directeur kabinet van Antillenhuis

WILLEMSTAD — De bezoldiging van de directeur van het kabinet van de gevolmachtigd minister in Nederland is bij landsbesluit van 10 augustus 1978 (PB 233) gewijzigd. Voortaan valt deze functionaris in schaal 15. De wijziging werkt terug tot en met 1 mei 1978.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur luidt: Half tot zwaar bewolkt met tijdelijk buien, mogelijk vergezeld van onweer. Overwegend matige oostelijke wind. Het weersoverzicht: Een tropical wave in het oostelijk deel van het Caribisch gebied zal in de loop van de dag ook het weer op de Benedenwindse eilanden beinvloeden. Voor de komende 24 uur wordt toenemende bewolking en buien-activiteit verwacht.

Car. tourisme ass. Westkust-chapter

WILLEMSTAD — Door de inzet van Western airlines is een Westkust-chapter opgericht van de Caribbean tourism association (CTA), hetgeen gebeurde met een receptie in Los Angeles. De oprichtingsbijeenkomst werd geleid door de CTA-functionarissen Lloye Cole, maar ook president van CTA's Noord-oost chapter, en Jim Pepperdine, beiden CTA-directeur, en Audrey Papmer Hawks, belast van de PR van de CTA. Er werden verschillende commissies in het leven geroepen. Het ligt in de bedoeling om binnen een paar maanden ook een CTA-chapter op te richten voor de regio San Francisco en Toronto.

Tot onze grote vreugde kwam

Gregorie Edmund Desire

ons gezinnetje vergroten..

Angel en Mieke Nieuw-Cael
Norbert

Curaçao, 11 september 1978

Heer Bommel en de uitvalsels

0150 — Wat later die morgen was er een bestuursvergadering op de Kleine Club. De voorzitter, de heer Fanth Mzn. had die uitgeschreven, omdat er een zaak aanhangig was gemaakt, die geen uitstel duldde.

"Het gaat om de schorsing van een lid, tegen wie ernstige beschuldigingen zijn ingebracht," sprak hij. "Aanstoot gevend gebrek aan sociale bewogenheid, werpen van afwaswater op privérozen van een edelman, het bezit van een tuinkabouter. Te veel om op te noemen. Het zal u duidelijk zijn, dat ik het oog heb op de heer Bommel. We moeten ons beraden. Het woord is aan de markies de Cantecler."

Hij spitste vol verwachting de oren, maar hij kwam bedrogen uit. "Ik stel voor amice Bommel met rust te laten," sprak de markies glimlachend. "Door hem heb ik een zeer vermakelijke ochtend gehad; inplaats van de ernstige migraine, die mij bedreigde. Parbleu; ik heb nog nooit zo gelachen als toen ik de burgemeester zag vliegen. Met een verroeste ketting om de hals, meneer de voorzitter. Affreus! Haha......hm".

Hij leunde vermaakt achterover om een nipje uit zijn glas te nemen, en de heer Dickerdack schoot overeind.

"Roestige ketting?" riep hij, zonder het woord te hebben. "Ik had dit nooit willen missen, laat ik u dat zeggen. Zweven, zonder het overwicht waartegen de dokter mij gewaarschuwd heeft. Geen gehijg, geen gebonk, gewoon maar lichtvoetig. En weet u wat ongepast was?

Dat stomme gelach van u! Daarover kunnen we beter praten dan over Bommel."

Max. prijzen van olie- producten

WILLEMSTAD — Sinds 1 augustus gelden nieuwe maximum-prijzen voor de oliproducten op de drie Benedenwindse eilanden. Deze werden vastgesteld bij ministeriele beschikking van 31 juli (PB 229). Op een rij gezet gelden de volgende maximumprijzen voor Aruba: per liter groot handelsprijs: benzine 87 octaan 24,3 ct met 95 octaan gehalte: 25,1 ct gasoline: 18,2 ct; kleinhandelsprijs: benzine 87 octaan; 27,4 ct, 95 octaan: 28.2 ct; kerosine 19 ct gasoil 19,8 ct, LPG 100 lbs cylinders voor huishoudelijk gebruik 17 gld per cylinder. Voor Curacao gelden de volgende maximum-prijzen: Groothandelsprijs: benzine met 84 octaan, 24,0 ct; met 99 octaan: 27,0 ct, gasiol: 17,8 cent; kleinhandelsprijs: benzine 84 octaan 27,4 ct, met 99 octaan: 30,4 ct, kerosine: 19 ct, gasiol: 19,8 ct;

LPG 100 lbs cylinder voor huishoudelijk gebruik: op Curacao 19,25 per cylinder op Bonaire: 21,25; LPG 20 lbs cyl. op Curacao 5,25 per stuk, Bonaire: 5.75 per stuk. Op Bonaire gelden de volgende maximum-prijzen: groothandelsprijs benzine 84 oct: 24,0 ct met 99 oct, 27,0 cent, gasoil: 17,8 kleinhandelsprijs benzine 84 oct; 27,0 ,0 ct met 99 oct, 30,0 ct kerosine 19,0 ct gasoil: 9,8 ct, LPG 100 lbs cyl voor huishoudelijk gebruik: als boven.

INCE organiseert management cursus

WILLEMSTAD — Onder auspicien van de INCE (Instituto Nacional de Cooperacion Educativa), zal een management-cursus worden gegeven speciaal t.b.v. winkelchefs (supervisors) van diverse bedrijven op Curacao.

De cursus zal worden gegeven op maandag - , woensdag - en vrijdag avonden van 18.00 - 21.00 uur in het auditorium van de Kamer van koophandel en nijverheid Curacao, Pietermaai 21. De cursus vangt aan op maandag, 18 september 1978 en duurt tot en met 2 oktober 1978.

Aan het volgen van deze cursus zullen geen kosten verbonden zijn.

Geinteresseerden kunnen zich hetzij schriftelijk, hetzij telefonisch (11455) opgeven bij het secretariaat van de Kamer van koophandel en nijverheid tot en met maandag, 18 september a.s.

De Kamer van koophandel en nijverheid vertrouwt erop dat velen de gelegenheid zullen aangrijpen deze cursus van de INCE, die reeds met zoveel succes cursussen voor winkelpersoneel op Curacao organiseerde, te volgen.

BC-cursussen Groot Kwartier

WILLEMSTAD — Het bestuur van het buurtcentrum Groot Kwartier is van plan met enige cursussen te beginnen. Daarbij denkt men aan de cursussen taartversieren, naaien, taartbakken, macramé en koken. Dagelijks kan men zich inschrijven bij mevr Wijngaarden, Van Neslaan 6, tel: 44925.

Vervanging ministers

WILLEMSTAD — Het landsbesluit van 13 juli (PB 227) is verschenen waarbij wordt vastgesteld welke minister voor welke departementen verantwoordelijk is en ook hoe hun onderlinge waarneming is geregeld.

Premier S.G.M. Rozendal wordt vervangen door min L.A.I. Chance, min Chance door premier Rozendal, min Croes door min Pourier, min F. Frank door min G.T. Hernandez, min H.L. Spencer door min mr M.J. Larmonie, min mr Larmonie door min H. Spencer, min Pourier door min Croes, min A.R. Winklaar door min S.N. Rogers min Hernandez door min Frank en min Rogers door min. Winklaar.

Eerste dag stempel voor RK-zegel

WILLEMSTAD — Op 19 september zullen de Antilliaanse posterijen een eerste dag-stempel gebruiken voor post welke in voldoende mate - is voorzien van uitsluitend Rode Kruis (RK) zegels. Op genoemde dag begint namelijk de uitgifte van de speciale zegel van 55 cent met - een toeslag van 25 cent ter gelegenheid van het feit, dat de oprichter van het Rode Kruis anderhalve eeuw geleden geboren werd.

Toneelgroep Studio komt met hoorspel

WILLEMSTAD — Zondag 17 september en zondag 24 september zendt Radio Korsou FM een hoorspel uit in twee afleveringen. Het is een thriller van Dr Allan Berthal, getiteld "De appels van Eva". Het hoorspel gaat over de moord op een directrice van een inrichting voor geestelijk gestoorde vrouwen. Uit de verhoren blijkt dat iedere patient de gelegenheid en een motief had om de moord te plegen. "De appels van Eva" is het tweede hoorspel dat Studio brengt. De toneelgroep is zich op radiogebied gaan begeven, omdat zo meer leden een kans hebben bezig te zijn. Daarom komen op het lijstje van medewerkende acteurs naast bekende namen als Jan Vermeulen en Dick van der Werf, ook minder bekende voor: Henk Dieperink, Ina Kwidama, Tony Wilmink, Jet en Eline Kamer, Berbel Bodifee en Milly Kooy. De regie is in handen van Trix Vermeulen. De afleveringen zijn zondagavond om half negen te beluisteren.

Auto over kop bestuurder bewusteloos

KRALENDIJK — Zondagavond rond tien uur ging een personenauto ter hoogte van Belnem over de kop met als gevolg dat de chauffeur een zekere S.S. bewusteloos raakte en in de wagen bleef liggen tot de volgende dag. In de ochtenduren is hij naar hij verklaarde naar huis gelopen en is door zijn echtgenote naar de dokter gebracht. Volgens de verklaring van S.S. moest hij op een gegeven moment voor een zandhoopje naar rechts uitwijken met als gevolg dat de auto over de kop ging. De chauffeur is in het hospitaal opgenomen en heeft verwondingen aan zijn gezicht opgelopen.De auto is total-loss.

Overleg over ferry tijdens de Regatta

KRALENDIJK — Gistermiddag hebben het BC van Bonaire en de heer Niki Tromp met de heer Francisco Leidenz vergaderd over het vaarschema van de Ferry tijdens de Regatta-dagen volgende maand. De heer Leidenz is president-directeur van de Ferrys del Caribe. Zoals bekend speelt de Ferry elk jaar een belangrijke rol rond de gehele Regatta-organisatie.

VOORBEREIDINGEN REEDS GETROFFEN

Hospitaaldirectie in communiqué:

Tariefsverhoging per 1 oktober invoeren

WILLEMSTAD — Hoewel de directie van het St. Elisabeth Hospitaal reeds advies heeft uitgebracht aan het bestuur, over de voorwaarden voor een tariefsverhoging, zijn de besprekingen hierover nog niet afgerond. Desalniettemin blijft de hospitaaldirectie de hoop uitspreken dat de verhoging van 15 procent nog voor het eind van deze maand wordt goedgekeurd, zodat de nieuwe tarieven per 1 oktober kunnen worden doorberekend. Vooruitlopend op de goedkeuring heeft het hospitaal reeds een aantal administratieve maatregelen genomen en wordt reeds tegemoet gekomen aan enkele voorwaarden die door de overheid werden gesteld. Een van deze voorwaarden, een door natuurlijke afvloeiing terugbrengen van het personeelsbestand, is echter op korte termijn niet haalbaar voor het ziekenhuis en momenteel bestaat er een reeel tekort aan verpleegkundig en gespecialiseerd personeel.

De woordvoerder van het ziekenhuis, Jossy Martina, vertelde de Amigoe dat het hospitaal een voorstel had ingediend om de tarieven te verhogen met 25 procent ingaande 1 juli. De minister van Economische zaken, M.Larmonie, zei echter bereid te zijn onder bepaalde voorwaarden een verhoging te willen overwegen van slechts 15 procent. De voorwaarden die werden gepresenteerd door het departement aan het hospitaalbestuur, werden voor advies aangeboden aan de hospitaaldirectie die dit inmiddels heeft gedaan. De heer Martina vertelde dat de verdere afronding van de bespreking moet plaatshebben tussen het bestuur van het Elisabeth Hospitaal en de centrale regering.

ONUITVOERBAAR

Hij zei dat de tariefsverhoging onuitvoerbaar zou zijn indien de vergunning hiervoor een dag van tevoren zou worden verstrekt. "De periode tussen 1 juli en de werkelijke ingangsdatum moet niet te lang worden omdat elke dag teveel duizenden guldens scheelt aan inkomsten voor het hospitaal", aldus de heer Martina. Het hospitaal had de verhoging van 25 procent aangevraagd vanwege de gestegen personeelskosten en omdat de vorige tariefsverhoging voor het ziekenhuis niet toereikend was.

VERSCHERPING INCASSO

Het departement van Economische zaken stelde echter stringente voorwaarden voor een gedeeltelijke goedkeuring van de verhoging. Een van deze voorwaarden betroffen de inning van uitstaande rekeningen. Het saldo van de uitstaande rekeningen is gedurende de afgelopen jaren opgelopen tot bijna 9 miljoen gulden. Volgens het ziekenhuis was dit op de eerste plaats te wijten aan de functionering van de computer, die over het algemeen een groot fiasco wordt genoemd. Zoals het ziekenhuis onlangs bekend maakte, is er een nieuw programmeringssysteem voor de computer ingevoerd, waardoor de ekeningen tijdig verstuurd kunnen worden. Daarnaast is het incassobeleid per 1 september verscherpt. Het aantal incasso-lopers is uitgebreid en het werkterrein is geintensiveerd. "Indien nodig", aldus een verklaring van het ziekenhuis, "zal worden overgegaan naar de impopulaire maatregel van incassobureau en gerechtelijke vonnis". De heer Martina, p.r.-man van het hospitaal, vertelde de Amigoe dat deze maatregel nodig bleek omdat er in het verleden te weinig incassolopers in dienst waren van het ziekenhuis en de rayons die moesten worden bestreken, te groot waren. Hierdoor werd de achterstand in de inning van de rekeningen steeds groter omdat diegenen die niet thuis waren, moesten worden overgeslagen.

Zoals de Amigoe reeds berichtte heeft het hospitaal, ter verscherping van het incassobeleid, de maatregel ingevoerd waarbij patienten zich moeten identificeren alvorens zij worden opgenomen in het hospitaal of voor behandeling door de EHBO.

In het communiqué geeft de directie van het hospitaal de verzekering dat gelijk met het strenger incassobeleid, gestreefd zal worden om de medische en verpleegkundige zorg steeds aan de patient aan te passen aan de steeds hogere normen die op dit gebied bestaan en gelden.

BIJSCHOLING

De heer Martina vertelde hierover dat in het kader hiervan deze maand reeds is begonnen met een bijscholing van het verplegend personeel onder werktijd. Hoewel de opleiding niet verplicht is, noemde hij de deelname en de belangstelling groot. "Wel is het zo", aldus de heer Martina, "dat diegenen die de bijscholing hebben gekregen eerder in aanmerking komen voor bevorderingen dan diegenen die niet komen". Dit jaar wordt het jaar van de opleidingen genoemd in het ziekenhuis omdat gestreefd wordt naar het opzetten van zoveel mogelijk cursussen. De heer Martina zei hierover dat het in de bedoeling ligt om na verloop van tijd de meeste arbeidsplaatsen in het ziekenhuis te kunnen bezetten door lokaal opgeleide personeelsleden.

WERKVERGUNNING

Ter overbrugging van de periode dat de opleidingen nog niet zijn afgerond heeft het hospitaal echter nog een aantal gespecialiseerde krachten nodig. Voor negen krachten uit Nederland en Suriname is echter geen werkvergunning verstrekt in opdracht van de minister van Volksgezondheid die ervan uitging dat er voldoende krachten lokaal aanwezig zijn. Aan de hand van de advertenties in de plaatselijke dagbladen, heeft de minister èen lijst van 20 namen van verpleegkundigen gezonden naar het ziekenhuis. De heer Martina zei dat hiervan reeds tien krachten zijn aangekomen. Hij vertelde dat een aantal medisch is afgekeurd en dat er ook een aantal was dat geen belangstelling had voor het werk in het Elisabeth Hospitaal. De buitenlandse krachten zijn aangetrokken voor een periode van twee à drie jaar, waarna het hospitaal hoopt een beter overzicht te hebben van de lokale mogelijkheden, mede gezien de opleidingen die dan kunnen zijn afgerond. Van overheidszijde was de voorwaarde gesteld aan het hospitaal om het personeelsbestand door een natuurlijke afvloeiing terug te brengen en het aantal bedden te reduceren. De heer Martina zei dat dit een punt van bespreking moet zijn omdat in ieder geval de dienstverlening aan de patienten niet hieronder mag gaan lijden.

Van de zijde van de hospitaaldirectie is een negatief advies gegeven aan het bestuur over het regeringsvoorstel om van tevoren overheidsvergunning te vragen bij het sluiten van overeenkomsten met het personeel.

WILLEMSTAD — In het AVVC-gebouw vond gisterenmiddag eindelijk de ondertekening plaats van de overdracht van het NCM/Anco-personeel naar de NAC. Hiermee is een einde gekomen aan een langdurige impasse die de vorige week werd doorbroken door de CFW en de Cadmu. De Amigoe berichtte gisteren reeds hierover. Door de officiele overdracht kan nu het NCM/Anco-bedrijf worden geliquideerd terwijl de NAC de activiteiten van het metaalbedrijf overneemt.

Momenteel zijn deze activiteiten echter van beperkte aard waardoor een groot deel van het personeel met verlof is gestuurd, terwijl een ander deel op non-actief is gesteld. De directie van de NAC bestaat uit dezelfde directieleden van de NCM/Anco. Op de foto het moment van de officiele overdracht in aanwezigheid van de bewindvoerders van NCM/Anco in liquidatie. Van de zijde van de centrale regering, die voor een derde partisipeert in de NAC, was niemand aanwezig.

Satelliet alleen voor telefoon

Rechtstreekse tv- uitzendingen niet meer mogelijk?

WILLEMSTAD - Als het al lukt vrijdag de bokswedstrijd Ali-Spinks uit te zenden dan is dat de laatste rechtstreekse tv-uitzending via het grondstation van de satelliet. Dat vertelde vanmorgen ATM-directeur Norbert Hendrikse desgevraagd aan de Amigoe. Technisch is het toch mogelijk gebleken de bokswedstrijd uit te zenden, maar er zijn problemen nu om de persoon te pakken te krijgen die de rechten voor tv-uitzending in het Caribisch gebied heeft.

De ATM heeft geruime tijd geleden een verzoek ingediend bij de Landsradio om een rechtstreekse uitzending voor elkaar te krijgen van de bokswedstrijd tussen Leon Spinks en Mohammed Ali vrijdag om de wereldtitel in het zwaargewicht. Aanvankelijk had de LRTD laten weten dat dit niet kon om technische reden. Bij een recent tweede verzoek van de ATM reageerde de LRTD positief. Dit bevestigde vanmorgen de directeur van de ATM in een gesprek met de Amigoe. Hij zei dat aanvankelijk negatief was gereageerd door de overheidsdienst, omdat het grondstation wordt omgebouwd om gebruikt te worden voor telefooncommunicatie. Naderhand is het gelukt enkele kanalen vrij te laten om tv-programma's uit te zenden.

Nu dat geregeld is heeft de ATM kontakt gezocht met de organisatie Topranks die bij het eerste gevecht tussen Spinks en Ali de tv-rechten bezat, maar daar werd meegedeeld dat die rechten inmiddels voor het Caribisch gebied waren verkocht aan de heer Steve Hector, die zich momenteel ophoudt op Barbados. Het is de ATM nog niet gelukt de heer Hector te localiseren. Omdat niet tot het allerlaatste moment gewacht kan worden zal de ATM (Antilliaanse TeleVisie Maatschappij) vandaag ook Topranks weer benaderen, aangezien in de loop van vandaag de beslissing genomen moet worden over uitzending ja dan nee. De ATM onderhandelt ook namens de Surinaamse televisie. Het is nog niet mogelijk geweest de uitzending financieel te regelen, aangezien de bijdragen van de sponsers niet kunnen worden bepaald zolang niet bekend is wat gevraagd wordt voor de uitzending.

De heer Hendrikse vertelde dat zo de uitzending van vrijdag al door mocht gaan, dit in elk geval voorlopig de laatste rechtstreekse tv-uitzending uit het buitenland via de satelliet zal zijn. Hij heeft begrepen van de LRD dat de satelliet vervolgens gebruikt zal gaan worden uitsluitend voor telefoondoeleinden. Wel wordt al bestudeerd of de ATM dit kan ondervangen met aanschaf van een speciale antenne, maar dit onderzoek bevindt zich nog in een zeer prematuur stadium.

Van de kant van de LRD werd onofficieel gezegd dat het technisch mogelijk blijft om bepaalde kanalen te reserveren voor tv-doeleinden, maar dat dit bij elk geval apart bekeken moet worden. Vanwege de kritiek die al eerder is gelanceerd over de hogere tarieven zijn er besprekingen daaromtrent gaande.

Autoriteiten uitlandig

Nog geen bericht over ALM-charters

WILLEMSTAD — Tot vanmorgen was geen bericht ontvangen uit Venezuela dat de vergunning voor het uitvoeren van extra vluchten door de ALM naar het buurland waren verstrekt. Mr. Celso Cathalina, directeur van het departement van Luchtvaart, vertelde de Amigoe dat diverse Venezolaanse luchtvaartautoriteiten momenteel uitlandig zijn, waardoor moeilijk beslissingen kunnen worden genomen. Om die reden is de Venezolaanse consul-generaal op Curacao., Vicente Forte Magaldi, in het afgelopen weekeinde naar Caracas vertrokken om te zien wat hij kan bereiken., maar tot vanmorgen was van hem niets vernomen. De ALM weigert de vier toegestane vluchten uit te voeren als geen passagiers mogen worden teruggevlogen vanuit Caracas en alleen naar de Venezolaanse hoofdstad toe. In luchtvaartkringen wordt gesteld dat gebleken is dat zelfs afspraken tot op presidentieel niveau voor Venezuela geen problemen opleveren om zich er niet aan te houden.

Overeenkomst John Sales-CFW

WILLEMSTAD — De CFW en de directie van John Sales and Services hebben gisteren in aanwezigheid van wnd landsbemiddelaar E. Daal overeenstemming kunnen bereiken over de cao voor het personeel. De CFW had een ultimatum gesteld tot vandaag indien geen overeenkomst kon worden gesloten. Het CFW-bestuur wilde zich voorlopig niet uitlaten over de bereikte resultaten omdat eerst de leden zullen worden geinformeerd in een vergadering vrijdagavond om half zeven.

Vrouw dood gevonden

WILLEMSTAD — In een woning aan de IJzerstraat is op haar bed het stoffelijk overschot gevonden van de 65-jarige C. Dinzem. Het lichaam is op last van het Openbaar Miniserie in beslag genomen voor onderzoek. Dit gebeurde gisteravond om kwart over zes. Het lichaam bevond zich al in staat van ontbinding.

Mevrouw Dinzem werd op Sint Eustatius geboren.

Actie tegen verkeerd parkeren

WILLEMSTAD — De politie is dinsdag weer begonnen met een actie tegen het verkeerd parkeren in de binnenstad. De eerste oogst bestond uit 39 pv's. Er werden negen auto's met de takelwagen afgevoerd. De actie wordt voortgezet.

WILLEMSTAD — Voor het eilandgebied de Bovenwindse eilanden is de wet van kracht verklaard tot het tegengaan van de verkoop van voor de volksgezondheid nadelige eet- en drinkwaren, alsmede ter bevordering van een deugdelijke samenstelling van eet- en drinkwaren. Dit is gebeurd met het landsbesluit van 8 augustus. (PB 239)

ALM-sterren

WILLEMSTAD — De twee Shorts van de ALM heten "Klein Curacao" en "Klein Bonaire". Na het dopen van de vliegtuigen vertelde ALM-directeur, Tawa Irausquin dat zijn maatschappij vasthoudt aan het embleem met de zes sterren voorstellend de zes eilanden die de Antillen vormen. De twee kleine eilanden bij Curacao en Bonaire evenwel dienen als reserve voor het geval een of twee eilanden afvallen. Het ALM-embleem kan dan ongewijzigd blijven.

WILLEMSTAD — Op een moment dat alle twee de Shorts van de ALM gisteren op het vliegveld van Curacao waren, werden zij officieel gedoopt. Dit geschiedde in bijzijn van diverse genodigden door de dochter van M. Thielman. (zie foto). Deze heer behartigt al 36 jaar de belangen op Bonaire voor de KLM en nu voor de ALM. Dit toestel kreeg de naam Klein Bonaire terwijl de Klein Curacao werd gedoopt door Enrique Coffie die al dertien jaar vuurtorenwachter is op Klein Curacao. Op de foto kijkt ALM-directeur Tawa Yrausquin smachtend naar het kostbare vocht dat uit de fles op het toestel wordt gegoten. Hij vertelde dat als ALM beschikt in november over de tweede DC-8 die twee toestellen de naam krijgen van Saba en Sint Eustatius, omdat die in tegenstelling tot de Shorts ook de Bovenwinden zullen aandoen.

Beschikking rond over verhoging verzekering

WILLEMSTAD — Van de zijde van het departement van Economische zaken is gisteren een telegram gezonden aan de lokale verzekeringsmaatschappijen waarbij vermeld wordt dat de beschikking inzake de tariefsverhoging met 21 procent per 1 september gereed is. Tevens wordt in het telegram medegedeeld dat het eigen risico verhoogd is tot 100 gulden en dat aan de uitdeukers een verhoging is toegekend van 60 gulden per dag.

Naar verluidt zou er naar aanleiding van publicaties in een ochtendblad moeilijkheden zijn ontstaan met klanten die weigerden de aanpassing te betalen zoals was goedgekeurd door de minister van Economische zaken en in extenso gepubliceerd door de Amigoe.

De beschikking is later getekend dan de ingangsdatum van 1 september maar naar de Amigoe van de zijde van het departement vernam gebeurt dit wel vaker. Het blad had het publiek opgeroepen om de gelden te terug te gaan vorderen omdat de beschikking hierover nog niet door was.

Dit bleek inderdaad het geval te zijn omdat de verzekeringsmaatschappijen een beroep deden op de agenten de aanpassing te vorderen op de clienten onder voorbehoud van een eventueel rechterlijke uitspraak die restitutie zou moeten bevelen. Hieruit blijkt dat ook de verzekeringsmaatschappijen geen officiele beschikking hadden ontvangen. De mededeling over de verhoging met 21 procent was hen telefonisch doorgegeven door het departement nadat de minister van economische zaken de beslissing had genomen.

Dansprogramma balletdocenten olv Carlos Sille

WILLEMSTAD — Op dinsdag 19 september wordt op de patio van het bureau voor Cultuur en opvoeding aan het Johan van Walbeeckplein een culturele manifestatie gehouden. Onder auspicien van genoemd bureau zal de heer Carlos Sillé met een dansgroep van tien plaatselijke balletleraressen en leraren een dansprogramma verzorgen. Aan bod komen daarin klassiek-jazz-, modern ballet evenals volksdansen. De aanvang is acht uur 's avonds. De toegang is vrij. Iedereen is dan van harte welkom.

Willy Franco in SAD-programma

WILLEMSTAD — In het radio-programma van de Schooladviesdienst (SAD) wordt aandacht besteed aan de reorganisatie bij het Technisch Onderwijs (TO). Aan het woord komt TO-inspecteur Willy Franco. Dit naar aanleiding van de cursus voor onderhoudspromotor, welke onlangs op Curacao werd gegeven en nu op Aruba wordt. De uitzending is morgen (donderdag)avond om half zeven bij de Curom met herhalingen op 19 september (Radio Korsou) om kwart over acht, 27 september (Radio Hoyer), om zes uur en op 30 september (Caribe), om half acht, in alle gevallen 's avonds.

Vier zilveren jubilarissen bij Dominicanen

WILLEMSTAD — 18 september is het 25 jaar geleden dat de paters Pim Janssen, Jacques Janssen, Jan Bouman en Jan Boex hun professie deden in de Orde van de Paters Dominicanen. Pater Pim Janssen is werkzaam op het terrein van kerkmuziek en liturgie. Pater Jacques Janssen is sinds 1972 pastoor te Zuid-Bonam. Pater Jan Bouman is de bouwpastoor van de kerk "Christus de Goede Herder" te Koraal Specht en thans pastoor te Brazil, Aruba. Pater Jan Boex was op de Antillen onder meer werkzaam als havenaalmoezenier en is vanaf 1974 pastor van de Antillianen in Nederland.

Infopromo

WILLEMSTAD — In het Radio Hoyer I-programma Infopromo, dat vanavond om half acht wordt uitgezonden heeft programmaleider Eric Hooi een gesprek met dokter Leon. Aan de orde komen de toekomst van de jeugd in verband met de bevolkingsgroei. Tevens zal gesproken worden over de zogenaamde reageerbuis-bay. De aanvangstijd is vervoerd met het oog op de reportage van de voetbalwedstrijd tussen Scherpenheuvel en Centro Dominguito.

SAD-reportage over onderwijssymposium van april

WILLEMSTAD — Tele-Curacao zendt vanavond en morgenavond in twee een half uur durende programma's de door de Schooladviesdienst (SAD) vervaardigde reportage uit van het in april op Curacao gehouden onderwijssymposium dat als thema had: de functie van het VWO-HAVO-onderwijs op de Nederlandse Antillen in het kader van de maatschappelijke structuur, de behoeften en de sociaal-economische ontwikkeling. De bedoeling was toen te komen tot een confrontatie van docenten en beleidsmensen, waarbij men zich gezamenlijk kon verdiepen in deze problematiek. Naar aanleiding van de voordrachten door Errol Cova, Silvio Jonis, Ronny Kleinmoedig, John van der Kuyp, Rudy Naaldijk en Frank Rozendal ontstond er toen een levendige discussie. De SAD maakte van dit symposium een tv-reportage. Deze wordt vanavond en morgenavond in twee delen uitgezonden tussen zeven uur en half acht.

Wrakken moeten weg bij politie

WILLEMSTAD — De politie roept de eigenaars van "auto's" of wat daarvan is overgebleven, welke op het ogenblik de wrakkentuin bij de Verkeerspolitie te Rio Canario opsieren, op om hun eigendom op te halen en te verwijderen.

AMERICA LATINA

MEXICOSTAD — De vijfde verjaardag van de staatsgreep in Chili waarbij gekozen president Salvador Allende om het leven kwam door zelfmoord, is in Mexico door vooral politiek-culturele kringen herdacht. Studenten, politici en vakbonden van linkse signatuur hielden betogingen. Veel Chileense ballingen namen daaraan deel. In de pers werd uitvoerig aandacht besteed aan de figuur van Allende. Van regeringszijde was er geen herdenking. Mexico is het enige niet-communistische land dat de betrekkingen met Chili na de staatsgreep verbrak.

*****

LIMA — De staat van beleg welke in de mijnstreek van Peru was afgekondigd in verband met een langdurige staking in de mijnen is opgeheven. Daarmee werd het laatste punt van spanning uit de wereld geholpen. Het werk in de mijnen zou normaal hervat zijn. Volgens de vakbonden echter gaat het om een wapenstilstand van dertig dagen om beide partijen de kans te geven tot een vergelijk te komen.

*****

RIO DE JANEIRO — Een aantal Braziliaanse bisschoppen — zeventien — samen met acht theologen en 160 leken hebben zich schriftelijk gericht tot de Latijnsamerikaanse bisschoppenconferentie, welke volgende maand in Puebla bijeen komt, waarin zij oproepen de strijd voort te zetten tegen de armoede en de kapitalistische onderdrukking om de mensen die in de marge van de hedendaagse maatschappijleven te bevrijden. De bisschoppen die aan de derde algemene vergadering van de Celam deelnemen, worden aangespoord met zekerheid en beslistheid te kiezen voor een bevrijding, waarbij niet de ene huilt en de andere lacht.

*****

BOGOTA — De regering van Colombia heeft de vakbeweging toegestaan om de eerste verjaardag te herdenken van de algemene staking van verleden jaar, toen een groot deel van het land werd plat gelegd. Van officiele zijde liet men weten, dat men altijd toestemming geeft voor betogingen als men zich houdt aan bepaalde afspraken.

*****

SAO PAOLO — Bijna de helft van de stemgerechtigden in Sao Paolo — om precies te zijn 47 procent — staat achter de oppositie en 25 procent zal zeker op de regeringspartij Arena stemmen. Zo heeft een verkiezingsonderzoek in deze belangrijke Braziliaanse stad uitgewezen. Door niet minder dan 78 procent van de ondervraagden werd aangedrongen op directe verkiezingen van bv de president en 59 procent kiest voor een vrij regeringssysteem. teem.

*****

SANTIAGO DE CHILE — De leider van de Chileense militaire junta generaal Augusto Pinochet heeft verklaard dat in 1985 in Chili verkiezingen worden gehouden om de publieke autoriteiten te kiezen. Hij heeft de eis van de oppositie om een constituerende vergadering bijeen te roepen van de hand gewezen.

*****

MIAMI — De belangrijkste leiders onder de Cubaanse vluchtelingen in Miami en omgeving zijn gekant tegen een dialoog met Fidel Castro en [illegible] langs een verzoek in deze richting gedaan. De ex-president van de Interamerikaanse persgemeenschap, Guillermo Martinez Marquez, zei, dat naar zijn mening geen enkele eerlijke en intelligente Cubaan in staat is in de goede wil van Fidel Catro te geloven.

*****

SANTO DOMINGO — Onder het plengen van tranen, het geven van omhelzingen en bravo-geroep is aan 35 politieke gevangenen in de Dominicaanse Republiek de vrijheid teruggegeven overeenkomstig een onlangs aangenomen amnestiewet. Onder de vrijgelaten gevangenen bevindt zich de advocaat Plinio Matos Moquete, die zeven jaar gevangen heeft gezeten.

B.P. behaalt grotere omzet en hogere winst

LONDEN - De oliemaatschappij British Petroleum Company Ltd (BP) heeft in de eerste zes maanden van dit jaar een omzet gehaald van 7,06 miljard pond sterling na aftrek van douaneheffingen en belastingen vergeleken met een omzet van zes miljard sterling in de eerste helft van 1977. BP liet weten dat de winst voor belastingen in het jongste halfjaar 1,13 miljard pond bedroeg tegen 1,12 [illegible] De nettowinst (voor aftrek van belastingen op minderheidsdeelnemingen), kwam uit op 273,3 miljoen pond tegen 254,5 miljoen pond in de eerste helft van het afgelopen jaar.

Het concern heeft in de jongste verslagperiode 38,3 (35,7) miljoen ton ruwe olie verkocht en 49,1 (49,2) miljoen ton chemische produkten. De deelneming van BP in de Amerikaanse oliemaatschappij Standard Oil Company of Ohio (Sohio) leverde een extra omzet op van 6,2 miljoen ton olie, 11,3 miljoen ton chemische produkten en 2,6 miljoen ton steenkool. Per dag werd 13,1 (11) miljoen kubieke meter aardgas verkocht.

Het grotere belang dat BP in Sohio heeft verworven heeft een gunstige invloed gehad op de verrichtingen van het bedrijf in het tweede kwartaal van dit jaar. Sohio heeft de afgelopen maanden aanzienlijk meer winst gemaakt als gevolg van de produktie van olie in Alaska, waarmee in juni vorig jaar is begonnen. BP merkt op dat de situatie op de Westeuropese oliemarkt iets beter is geworden, een ontwikkeling die zich naar wordt verwacht ook in het derde kwartaal van dit jaar zal voortzetten. Alleen de vestigingen in Frankrijk blijven verliesgevend. Het Forties-olieveld in het Britse deel van de Noordzee leverde in het tweede kwartaal van dit jaar gemiddeld 500.000 vaten ruwe olie per dag op.

De opbrengst ervan werd echter gedrukt als gevolg van een [illegible] De [illegible] sector [illegible] De gehele gang van zaken in de chemie blijft echter teleurstellend.

Premier Perzie:

Staat beleg is tijdelijk

TEHERAN — De staat van beleg in Iran zal worden beeindigd zodra de toestand in het land weer normaal zal zijn. Dit verklaarde zondag de Iraanse premier Djaafar Charif Emani in een interview met het Franse persbureau AFP.

Emani, die optimistisch leek, voegde eraan toe dat hij gedwongen was de staat van beleg af te kondigen, en dat zijn regering van nationale verzoening haar taak zal voortzetten die zij zich heeft gesteld.

Herkoppeling aan ruimtelaboratorium

MOSKOU — Twee Sovjetkosmonauten aan boord van het ruimtelaboratorium Saljoet-6 hebben donderdag hun Sojoez-31-capsule overgebracht van de koppelsluis aan de achterkant naar het koppelluik aan de voorkant. Deze herkoppelingsoperatie — de eerste van haar soort in de ruimte — was nodig omdat nieuwe voorraden met een onbemande transportcapsule, genaamd Vooruitgang, naar het ruimtelaboratorium moeten worden gezonden. De Vooruitgang-capsule kan niet aan de voorkant van de Saljoet gekoppeld worden.

Hittegolf in Portugal

LISSABON — Op het vliegveld van Lissabon werd dinsdagmiddag om vijf uur een temperatuur gemeten van 37.2 graden Celsius, wat dinsdag maakte tot de heetste dag tot nu toe in de hittegolf die Portugal al een week doormaakt.

AGENDA ARUBA

Losse nummers van de Amigoe op Aruba zijn dagelijks verkrijgbaar in Oranjestad bij Refresqueria van Zepp Wever, Ingrid, La Fama, La Popular en Piet Soda Fountain, Edwins Drive-in te Savaneta, Nicolas Store, De Wit Store in Dividivi, Sheraton-hotel en Aruba Caribbean-hotel, Van Dorp, Americana Aruba-hotel, Holiday Inn Drugstore en San Nicolasstore.

Kantoor: Nassaustraat 110

Telefoonnummers: Alle afdelingen: 4333-4334.

Kantooruren: werkdagen 08.15-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag 08.15-10.00 uur.

Telefoon na kantooruren voor spoedgevallen: tel.: 1639-2316.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 2116 of 1604.

Politie: 4555
ALARMCENTRALE: 4255.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD: De Veer: 20.30 Close encounters of the third kind (all). Rialto: 20.00 Obsession (18 jr.).
BALASHI: Drive-in: 20.30 Bucktown (18 jr.).
SAN NICOLAAS: Principal: 20.30 El genio del Kung Fu (18 jr.).

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 3168; Noord: tel.: 3425; Sta Cruz en Paradera: tel.: 8288; Savaneta en Brazil: tel.: 7020; San Nicolaas: tel.: 5906; Dakota, Patiastraat 27: tel.: 4444.

BOTICA'S: Oranjestad: Aruba, tel.: 1081; San Nicolaas: San Nicolas, tel.: 5712.

WACHTREGELING DOKTOREN San Nicolaas en Savaneta: dokter C.E.Zaandam, Palisiaweg 22, tel.: 5816.

★ ★ ★

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 1A, tel.: 3145): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

DIVERSEN
SPORT
ANAAB: 19.30 aanvang sporttoernooi-Sporthal Sta.Cruz; 20.00 volleyballwedstrijden (dames: WEB/Eilandsontv. vs Gezondheidsdienst); 21.00 (heren: Bestuurskantoor vs Brandweer).

★ ★ ★

DONDERDAG
DIVERSEN

SPORT
ATLETIEKBOND: 16.00-19.30 training voor jongens en meisjes-Wilhelminastadion.

★ ★ ★

TELEARUBA: 17.00 Felix the cat; 17.25 van gewest tot gewest; 18.00 autoracing; 18.30 polygoon news; 18.45 eng nieuws; 19.00 showtime (live); 20.00 telenoticias; 20.30 lo imperdonable; 21.00 six million dollar man; 22.00 Andros targets.

★ ★ ★

FILMVOORSTELLING: 19.00 voor de jeugd-Centro di Barrio, Dakota (film: Robin Hood).

WIT GELE KRUIS: Zuigelingen CB: 13.00-15.00 uur te Dakota en Paradera. Kleuter CB: 13.30-15.30 uur te San Nicolas.

Rob. Orman 35 j. bij Posterijen

ORANJESTAD. — De heer Roberto Bibiano Orman herdenkt op 1 oktober zijn 35 jarig dienstverband bij de Posterijen op Aruba. De heer Orman trad in 1943 in dienst als telegrambesteller en werd in 1945 overgeplaatst naar het Postkantoor te Oranjestad in de rang van hulp-brievenbesteller. Hij werd in augustus 1958 in vaste pensioengerechtigde dienst benoemd en op 1 maart 1962 bevorderd tot brievenbesteller, welke rang hij momenteel bekleedt.

PPA-voorzitter aan RUBA

VRAAG 'N RAADSVERGADERING AAN

ORANJESTAD. — De PPA is van mening dat de RUBA moet ophouden met vragen stellen aan het BC en in plaats hiervan een eilandsraadvergadering moet vragen om over het algemeen beleid van het BC te praten.

In een telegram aan de 6 RUBA-raadsleden, zegt PPA-voorzitter ing. Virgilio Kock, het volgende: De PPA heeft de laatste tijd gemerkt dat alleen vragen aan het MEP-BC gesteld worden door de parlementariers van de RUBA. Het is een bekend feit dat het MEP-BC uit personen bestaat die het belang van Aruba niet aan het hart hebben en die geen enkel moment van plan zijn de vragen te beantwoorden, vooral wanneer zij in naam van de RUBA-parlementariers gesteld worden daar de RUBA nog nooit aan een eilandsraadverkiezing heeft deelgenomen. De PPA wil wijzen op jullie macht als eilandsraadleden om gebruikmakend van artikel 28 van de ERNA een openbare vergadering bijeen te roepen met als agendapunt: Algemeen beleid van het BC. De PPA wil jullie, vooral die leden in het bezit van een PPA-zetel, verder wijzen op jullie plicht jegens de Arubaanse bevolking, vooral de kiezers van de PPA.

Morgen tafeltennis-vergadering

ORANJESTAD — In verband met het aanwijzen van Aruba als het eiland waar volgend jaar augustus het 22e Caribische tafeltenniskampioenschap zal worden gehouden, heeft de ATTA voor morgenavond een informatieve vergadering bijeengeroepen. Het doel van deze vergadering is de genodigden op de hoogte te stellen van de plannen, de mogelijkheden na te gaan en tenslotte de benoeming van de verschillende commissies voor uitvoering van de werkzaamheden die verband houden met het kampioenschap. De ATTA hoopt op de medewerking van alle genodigden, omdat van deze medewerking zal afhangen of het besluit zal worden genomen om het kampioenschap op Aruba te houden.

Trappers-Sportboys programma

SANTA CRUZ — De eerste sportuitwisseling tussen de twee sportverenigingen Trappers en Sportboys wordt op maandag 18 september om kwart over zeven 's avonds met een defile in het Trappers clubgebouw geopend. Het openingsprogramma bestaat verder uit toespraken van ASU-voorzitter Alfredo Bareno, de ambtenaar belast met de schoolsport Dominco Flemming, ged. Nel Oduber, Sportboys voorzitter Buchi Croes en de Trappers voorzitter Fridoscorry Croes. Na het Aruba dushi tera en hijsen van de Arubaanse vlag, volgen de eerste tafeltennis en damwedstrijden. Het toernooi wordt dan tot 30 september voortgezet met de andere takken van sport. De prijsuitreiking en sluiting van het toernooi is op zaterdag 30 september tijdens een dansfeest op muziek van Version Original.

Vluchtende Nica's vertrokken

ORANJESTAD — De 14 vluchtelingen uit Nicaragua die maandag met een boot op Aruba aankwamen zijn vanmorgen weer van het eiland vertrokken na een verblijf van bijna 36 uur. Hun bestemming is onbekend bij de autoriteiten, doch aangenomen wordt dat zij vermoedelijk naar Venezuela zullen uitwijken. Elders in deze editie treft men meer nieuws over deze zaak aan.

GED. LEO NAAR NEDERLAND

ORANJESTAD. — Ged. Daniel Leo is gistermiddag naar Nederland vertrokken voor besprekingen over het projekt ter verbetering van de faciliteiten op de Arubaanse luchthaven. De gedeputeerde reist aan het hoofd van een delegatie, welke verder bestaat uit luchthavenmeester Michael Nicolaas, DECO-functionaris tevens secretaris van de luchthavencommissie Harry Bareño en DECO-functionaris Humphrey van Trigt.

Americana-FTA-cao

ORANJESTAD — De FTA en het Americana Aruba hotel hebben gisteren een nieuwe cao ondertekend voor het personeel van voornoemd hotel. De nieuwe cao is per 1 september ingegaan voor de duur van drie jaar.

De cao bevat onder meer de volgende punten:

Werkweek van 44 uren voor de afdelingen onderhoud en accounting en 40 uren per week voor de andere afdelingen. Overtime en loon op feestdagen varieren van 150 tot en met 350 procent van het salaris, shortchange van 150 procent wanneer een werknemer weer op het werk moet verschijnen voordat zijn 16 uren rust verlopen zijn. Het personeel krijgt 11 feestdagen per jaar vakantie tot 16 dagen per jaar overeenkomstig het aantal dienstjaren. Voorts krijgt men een bonus gelijk aan het loon van 14 werkdagen overeenkomstig aantal dienstjaren.

In geval van arbeidsongeschiktheid voor meer dan 4 weken, ontvangt de werknemer het loon voor honderd procent uitbetaald voor drie weken vermeerderd met nog 1 week voor elke 2 dienstjaren. Verzekering voor hospitaal (2de klasse) en dokterskosten, te betalen door het hotel. Een spaarplan waarin de werknemer tot en met 4 procent van zijn loon en het hotel 3 procent storten.

De salarissen worden gedurende de cao-duur gegarandeerd verhoogd met 19.7 procent met de mogelijkheid van additionele verhoging met nog eens 9 procent tot een totaal van 28.7 procent.

ORANJESTAD. — Gisteren had de ondertekening plaats van de nieuwe CAO voor het personeel van het Americana hotel. De ondertekenaars waren, vlnr.: Nicolas Sapuana (FTA), Clarence Richardson (FTA), C. Perks (Americana), en Albert Tromp (chief-shopsteward) in het bijzijn van overige shopstewards en Americana stafleden.

ORANJESTAD. — Veertien vluchtelingen, bestaande uit twee gezinnen en opvarenden, uit het verscheurde Nicaragua zijn maandagavond per vergissing met hun boot op Aruba aangekomen. Zij zijn vermoedelijk vanwege de burgeroorlog in hun land gevlucht, waarbij men bij aankomst op Aruba dacht Venezuela te hebben bereikt. De boot en opvarenden zouden gistermiddag 4 uur weer van Aruba vertrekken, waar het moeilijk is asiel te verstrekken daar dit een Koninkrijkszaak is, doch waren om zes uur nog in de haven. In de loop van gisteren waren er verschillende personen en instanties, waaronder de service-clubs, die hun meeleven met de opvarenden toonden door hen te voorzien van kleding en levensmiddelen. Op deze foto-serie (boven naar beneden): de boot waarmee de vluchtelingen op Aruba aankwamen; de 14 opvarenden bijeen; en het moment waarop de heer Johan Palm van Crystal Ice Industrie en familieleden aan de vluchtelingen kleding en levensmiddelen overhandigen.

In afwachting besluit van de staten

Betico Croes stelt Nederland-reis uit

WILLEMSTAD - De Arubaanse eilandsraad is opgeroepen voor een huishoudelijke vergadering om te bespreken wat de staten vrijdag ook mogen besluiten over het MEP-verzoek voor afvaardiging van een delegatie naar de Tweede Kamer. Dat vertelde vanmorgen MEP-leider Betico Croes aan de Amigoe. Hij zei erbij af te hebben gezien van een voorgenomen reis naar Nederland om gedeputeerde Daniel Leo te adviseren bij de besprekingen over aanschaf van een radar-systeem voor Aruba, vanwege de statenvergadering die staat gepland voor donderdag en vrijdag.

De heer Croes was door de gedeputeerde van luchtvaartaangelegenheden gevraagd mee te gaan naar Nederland als zijn adviseur. De MEP-leider was dit van plan geweest en het had in de bedoeling gelegen om van die gelegenheid gebruik te maken om te praten met enkele Kamer-leden over de twee rijkswetten die ter behandeling liggen in de Kamer wat aanvankelijk voor gisteren was gepland. Hij zei het een gelukkige omstandigheid te vinden dat de Kamer besloten heeft de behandeling van de wetten gebaseerd op twee VN-verdragen daterend uit 1966 uit te stellen tot de volgende week om de staten de kans te geven te vergaderen een over eventuele afvaardiging ter toelichting van een en ander.

Donderdagavond en vrijdagmorgen is een vergadering bijeen geroepen van de Centrale Commissie van de staten, terwijl vrijdagmiddag om twee uur een openbare vergadering is van het Antilliaanse parlement. Betico heeft vanwege het uitstel door de Kamer en de vergadering van staten op overmorgen besloten af te zien van zijn reis naar Nederland. In afwachting van de beslissing van de staten is besloten alvast een huishoudelijke vergadering van de raad op te roepen voor zaterdag om de beslissing van de staten te bespreken. Als besloten mocht worden door de meerderheid van de statenleden dat geen delegatie wordt gestuurd, zal gebruik worden gemaakt van artikel 26 van de ERNA, aldus zei Betico Croes, om toch een Arubaanse delegatie af te vaardigen. Ondanks dat dit mogelijk tegen de formele procedure is zoals die staat voorgeschreven door artikel 17 van het Statuut.

Hij zei uitermate blij te zijn met de uitlatingen van de Tweede Kamerleden van de drie grootste fracties, namelijk VVD, CDA en PvdA, in de Amigoe van gisteren om ingeval de staten geen afvaardiging sturen, toch van gedachten te wisselen met Arubaanse politici. Hij vond deze houding van de Nederlandse Kamerleden geen inmenging in interne Antilliaanse zaken en wel om twee redenen. Op de eerste plaats behoort het zelfbeschikkingsrecht tot de meest fundamentele mensenrechten en is het aan de Koninkrijksregering deze te waarborgen. Verder is in het protocol van 20 april dit jaar, waar minister Fons van der Stee bij was, besloten dat de onafhankelijkheid van Aruba een Koninkrijksaangelegenheid is.

Ex-minister vermoord in Colombia

BOGOTA — De vroegere Colombiaanse minister van Binnenlandse Zaken Rafael Pardo is dinsdag terwijl hij in de badkamer van zijn huis op de hometrainer zat, door twee uniform-dragende mannen doodgeschoten. De regering verklaarde dat de 50-jarige Pardo was vermoord door 'a-sociale lieden".

Zij vermoedde dat de aanslag verband hield met de eerste verjaardag vandaag van een algemene staking die Colombia vorig jaar verlamde en leidde tot ongeregeldheden die aan derig mensen het leven kostten.

Pardo was toentertijd verantwoordelijk voor politie en openbare orde en nam straffe maatregelen. De twee moordenaars waren het huis van de ex-minister binnengedrongen onder het voorwendsel dat zij hem moesten inlichten over veiligheidsvoornemens van de regering. Twee in burger geklede mannen bleven voor het huis de wacht houden. Pardo wordt met nationale eer begraven.

Later liet het marxistisch-leninistische „Comite voor arbeiderszelfverdediging" weten, dat het verantwoordelijk was voor de aanslag op de oud-minister.

Viering 6e lustrum Estrella

SANTA CRUZ — In de kath. kerk van Santa Cruz wordt vrijdag 15 september, 6 uur 's middags, een h. mis opgedragen ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van Sportvereniging Estrella en van het feit dat de oprichter van Estrella, Frere Fredericus, op die dag zijn 50 jaren in de orde van de freres de la salle herdenkt. Voor de aanvang van de h. mis zullen kransen gelegd worden bij de graven van Laudoro Wester, oprichter, en Ismael (Esie) Croes, bestuurslid, van Estrella.

Na de mis bestaat er voor de leden, oud-leden en ondersteunende leden van 8 tot 10 uur de gelegenheid elkaar te feliciteren tijdens een ontvangst in het Estrella-clubgebouw.

Nieuwe AA-manager

ORANJESTAD. — In Americana Aruba hotel wordt op 26 sept. van half acht tot half tien, een ontvangst gehouden. Hierbij zal de nieuwe general manager van American Airlines op de Nederlandse Antillen, David W. Cook en echtgenote worden geintroduceerd, en kunnen de aanwezigen tevens afscheid nemen van general manager de heer Arturo C. Sobrino en echtgenote.

Anti-rookactie looft prijs uit

MAINZ — Elke roker in de Bondsrepubliek die voor 18 september zijn slechte gewoonte opgeeft, heeft kans een van de 117 prijzen varierend van 100 tot 10.000 Mark in de wacht te slepen die het Westduitse kankerfonds daarvoor ter beschikking heeft gesteld.

Elke roker die dagelijks meer dan 10 sigaretten, vijf sigaren of vijf pijpen rookt, kan aan de aktie meedoen. Wel moet hij dan voor de genoemde datum een briefkaart insturen naar het fonds en daarna minstens een half jaar niet meer roken.

Wordt hij eenmaal aangewezen als prijswinnaar, dan moet hij het fonds een onder ede afgelegde verklaring overhandigen waarin hij zegt aan de wedstrijdvoorwaarden te hebben voldaan. Als de winnaar dat niet kan, vervalt zijn recht op een prijs en wordt een nieuwe briefkaart getrokken.

De bedoeling van de wedstrijd is zoveel mogelijk mensen ertoe te bewegen het roken te staken.

Voldoening over snel werk

Eerste fase achter rug

Statia bejaardentehuis

..de grond voor het Statiaanse bejaardentehuis is zodanig verzet, dat men verder kan gaan met de volgende fase van dit project. Bij de oplevering van dit eerste onderdeel werd een en ander nader bekeken ..

ST EUSTATIUS — Op 6 september had de eerste oplevering plaats met betrekking tot de bouw van een nieuw hospitaal annex bejaardentehuis en wel de grondverzetwerkzaamheden.

Aanwezig waren onder andere waarnemend administrateur Ch A Woodley, gedeputeerde Volksgezondheid O. Berkel, de Statiaanse gouvernementsarts dr A Van der Waag jr. van de vertegenwoordiging van Nederland voor Ontwikkelingshulp de heren Van Wittmarschen en Verheyen, van de Sint Maartense Comprehensive planning Incorporated (CPI) ir Cornelius Wilson en diens supervisor Jim Ferris en tal van Statiaanse belangstellenden. Nadat de heer Ferris de genodigden rondleidde werden woorden van waardering gesproken aan het adres van de uitvoerende aannemers: de firma Richardson van St Maarten, de hoofdaannemer, en de Statiaanse onderaannemers Courtar en Rouse.

Met de grondwerkzaamheden was men op 14 augustus begonnen; men verwachtte 30 dagen nodig te hebben, doch reeds na 23 dagen kon het werk opgeleverd worden en wel naar volle tevredenheid van ir Wilson De laatste was bijzonder plezierig gestemd aangaande het Statiaanse aandeel in het werk, vooral omdat het project mede bedoeld is Statianen geschooldheid te doen verkrijgen alsmede ervaringen op te laten doen en hen kundigheden te doen vergaren wat zijn effect zal hebben op volgende projecten.

De aannemers hebben er hard voor moeten werken; soms 12 tot 16 uur per dag evenzo de staf van CPI. De totale kosten van de grondwerkzaamheden bedroegen 52.805, gld. Nu de eerste oplevering geschied is zal het Statiaanse gouvernement de komende periode zorg dragen voor aanplanting en hekwerk; dit zal geschieden door arbeiders van de dienst openbare werken. De aan te brengen begroeiing dient enerzijds om erosie tegen te gaan en anderzijds ter voorkoming van stofoverlast.

POSITIEF

In de komende weken zullen tevens de openbare aanbestedingen volgen voor de bouw van het hospitaal annex bejaardenhuis. Ir. Wilson liet de Amigoe nog weten te verwachten dat het complex zeker voor september 1979 gereed zal zijn, dit in tegenstelling tot berichten vanuit St Maarten.

Wnd admin Woodley en gedeputeerde Berkel lieten zich ten aanzien van het project bijzonder positief uit. De heer Woodley vertelde verder nog besprekingen gevoerd te hebben met de heren Verheyen en Van Wittmarschen betreffende de bouw van een dokterswoning dicht bij het complex. hieromtrent toonde hij positieve verwachtingen.

Economisch kort

—De inflatie in de maanden juni en juli heeft in de industrielanden die lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) 0,7 procent bedragen. Dit cijfer is lager dan dat van de overeenkomstige maanden in 1977 en 1976. In de twaalf maanden tot eind juli stegen de prijzen in het OESO-gebied met 8,1 procent tegen 7,7 procent in het jaar tot eind april. De inflatiecijfers van de verschillende OESO-landen voor de twaalf maanden tot eind juli lopen uiteen van 1,1 procent (Zwitserland) tot 70,2 procent (Turkije). De prijzen in Nederland stegen in deze periode met 4.1 procent.

—Op de valutamarkt in New York is maandag voor de Canadese dollar een historisch dieptepunt tot stand gekomen van 85,98 Amerikaanse dollarcent. De relatief zwakke Canadese economie heeft het vertrouwen in de Canadese dollar doen wankelen. Een bijzondere oorzaak voor de, overigens bescheiden, koersval van maandag is niet aan te wijzen.

—De Westduitse Metzeler ag, een dochtermaatschappij van Bayer AG, zal medio 1979 haar bandenfabriek in Muenchen sluiten. De fabriek heeft in de afgelopen vier jaar een verlies geleden van meer dan 180 miljoen Mark. Er werken 2000 mensen. Metzeler AG is van plan om zich te beperken tot de produktie van banden voor bromfietsen en motorfietsen. In Muenchen worden autobanden gemaakt.

—De Amerikaanse senaat heeft maandag een wetsontwerp goedgekeurd dat voorziet in de opheffing van het Amerikaanse handelsembargo tegen Rhodesie, op voorwaarde dat er in dat land per 1 januari vrije verkiezingen zijn gehouden. Ook moet Rhodesie zijn bereidheid hebben getoond met alle partijen te willen onderhandelen.

—De monetaire reserves van Frankrijk hadden eind augustus een waarde van 121,03 miljard frank. Dat is 1,27 miljard frank meer dan eind juli.

—De Amerikaanse detailhandel heeft in augustus een omzet bereikt van 64,58 miljard dollar. Dit voor het seizoen gecorrigeerde cijfer is 498 miljoen dollar of 0,8 procent hoger dan het cijfer over juli. De verkoop van duurzame goederen nam in waarde met 331 miljoen dollar toe tot 21,85 miljard dollar.

— De inflatie in Brazilie heeft in de eerste acht maanden van dit jaar 28 procent bedragen vergeleken met 26,7 procent in de overeenkomstige periode van 1977. In het kalenderjaar 1977 stegen de prijzen in Brazilie gemiddeld met 38,8 procent.

Kriebelend bedrijf

LIVERPOOL — Een fabriek van beddegoed in het Britse Liverpool heeft dinsdag twee meisjes, die maandag waren ontslagen, hun baan teruggegeven nadat de rest van het personeel in staking was gegaan. De meisjes waren eruit gegooid omdat zij hadden geweigerd een machine te bedienen die veertjes onder hun rokken blies. De machine wordt gebruikt om kussens te vullen.

Een van de meisjes, Kathy Armstrong, zei dinsdag: „De veertjes vliegen onder je rok en kietelen je dijen. Ze gingen overal zitten en ik kreeg ze bijna niet weg". Nadat de meisjes, beide 17 jaar, hun baan hadden teruggekregen, hief het personeel zijn staking op. De directeur van het bedrijf, Thomas Smith, zei later: „De verenindustrie is nu eenmaal een kriebelende aangelegenheid".

Vreemde insecten

CHARLEROI — In een buitenwijk van de Belgische plaats Charleroi zijn de laatste dagen miljoenen onbekende insecten op bomen en huizen neergestreken.

De diertjes zijn een tot twee cm lang. Entomologen hebben de diertjes niet met zekerheid kunnen determineren.

Vermoed wordt dat zij afkomstig zijn uit de bongerds in de omgeving, waar zij door het afwisselend droge en vochtige weer van de laatste tijd zich uitbundig hebben voortgeplant.

Brandweerlieden ruimen met vlammenwerpers de plakkaten insecten op.

Ere-ambt voor Britse koningin-moeder

LONDEN — Koningin-moeder Elizabeth van Engeland is naar de regering heeft meegedeeld, benoemd tot Lord Warden of the cinque ports", een duizend jaar oud ambt dat tegenwoordig geen officiele verplichtingen meer meebrengt. De koningin-moeder is de eerste vrouw die in de functie wordt benoemd. Een vroegere Lord Warden of the cinque ports was Sir Winston Churchill, de premier uit de tweede wereldoorlog. De laatste die het ereambt bekleedde was wijlen Sir Robert Menzies, een Australische eerste-minister.

Het ambt bracht vroeger de verantwoordelijkheid mee voor de verdediging van de Engelse kanaalhavens, met hoofdkwartier in het kasteel van Dover.

Verraderlijke wapening

GENEVE — Vuur verspreidende wapens, als vlammenwerpers en brandbommen en dergelijke staan boven aan een ... conventionele wapens van welke het verbod wordt nagestreefd. Verschillende staten hebben dit in Geneve benadrukt, waar zij bijeen zijn in het kader van de voorbereidende VN-conferentie over bijzonder verradelijke wapens.

Een groep van elf neutrale en niet-gebonden landen waaronder Zweden, eiste het verbod van iedere soort munitie, die er speciaal op gericht is gebouwen in brand te zetten of mensen brandwonden toe te brengen. De Zweedse afgevaardigde Bo Janzon, diende voorts een apart voorstel in dat uitsluitend gericht is op wapens die gasexplosies ten gevolge hebben.

Nixon bezig aan zijn derde boek

NEW YORK - Oud-president Richard M. Nixon heeft met Warner Books, een paperbackuitgever die Nixons vorige boek voor uitgave uitbesteedde aan een hard-cover-uitgever, een contract getekend voor een boek over de handschoenen die de Verenigde Staten in de rest van de eeuw nog toegeworpen zullen worden.

Nixon zei voor de gelegenheid dat de toekomst er voor Amerika bepaald gevaarlijk uitzag. „tenzij zich groter wilskracht en grotere militaire inspanningen" voordoen. Dit wordt Nixons derde boek. Zijn tweede, zijn memoires, stond drie maanden lang op de bestseller lijst na zijn publikatie in mei van dit jaar. De oud-president was voor de ondertekening van het contract uit San Clemente in Californie naar New York gekomen. Over zijn nieuwe boek zei Nixon dat hij er aandacht in zou besteden aan alle facetten van het Amerikaanse politieke leven: presidentschap, congres, justitie, media, en dat hij hoopte dat alle meningvormers in de Verenigde Staten het zouden lezen.

Desgevraagd zei hij dat het een optimistisch boek zou worden, gezien het potentieel van Amerika, maar dan gaat hij er wel van uit dat de mentaliteit verandert, gezien ook de grote stappen voorwaarts van de Sovjet-Unie. Nixon zei tenslotte dat het Amerikaanse volk zal reageren op goede leiding vanuit het Witte Huis. „Ik meen dat president Carter al het mogelijke doet dat soort leiding te verschaffen", zei hij.

Nixon deelde ook mee, dat hij had besloten zijn voorgenomen reis naar zuidoost-Azie, Oost-Europa en Afrika uit te stellen tot volgend jaar. Hij gaf toe zijn voornemen om bepa... landen te bezoeken, daar ... met enthousiasme was begr... Daarom had hij het beter geo... deeld voorlopig niet te gaan.

TEHERAN — Met een megafoon maakt een man zich verstaanbaar voor een gedeelte van de menigte van honderdduizenden mensen welke door de straten van Teheran trok om de afzetting van de sjah van Iran te eisen. De regering heeft inmiddels de staat van beleg afgekondigd en een avondklok ingesteld. De regering noemt de demonstratie een in het buitenland beraamde anti-nationale samenzwering.

In Somalie:

DOODSTRAF VOOR MISLUKTE STAATSGREEP

NAIROBI — Het nation... veiligheidshof van Som... heeft dinsdag 17 legerofficie... ter dood veroordeeld weg... medeplichtigheid aan ... mislukte staatsgreep te... president Siad Barre, eerder ... jaar. Radio Mogadisjoe ma... in een communique bekend ... het hof tevens langdurige ... vangnisstraffen (van 20 tot ... jaar) oplegde aan 30 and... officieren die aan ... kortstondige poging ... staatsgreep deelnamen. ... Officieren werden vrijg... sproken. Twee anderen, die ... tot de dood door de kogel ... den veroordeeld, kwamen bij ... staatsgreep om het leven.

De afsluiting van het proc... dat verscheidene weken ... geduurd, lijkt het einde ... vormen van een rigoureu... zuivering van de strijdkracht... die op last van barre ... plaatsgevonden sinds de ... op 9 april. De mislukte ... tegen Siad Barre ... ondernomen na Somal... nederlaag in de oorlog om ... Ogaden-woestijn met Ethiop...

— Het Amerikaa... bedrijfsleven is van plan om ... jaar 152,5 miljard dollar ... investeren. Dat is 12,3 pro... meer dan in 1977. Begin dit ... werden de investeringen ... dit jaar nog begroot op 151 m... jard dollar.

Uitdager behaalt tweede zege

Kortsjnoi zingt psalmen en hervindt mentale rust

BANGUIO — Na acht weken van politiek en psychologisch geharrewar, dat niets met schaken had te maken, vervulde Viktor Kortsjnoi dinsdag de wens van zijn secondanten, zich toch vooral alleen te concentreren op het schaakbord. Zelfs het feit, dat zijn mediterende vriendjes, de Amerikanen Michael D'wyer en Victoria Sheppard, niet werden toegelaten, kon de 47-jarige uitdager er niet van weerhouden opmerkelijk rustig aan de gang te gaan.

Voordat Kortsjnoi zich echter op weg begaf naar de speelzaal in Baguio, dwong hij in een afgesloten huis op de top van een heuvel temidden van aanhangers van de Ananda Marga-secte zijn geest tot rust. Twee uur lang was de statenloze Kortsjnoi onvindbaar voor zijn delegatie. Met een vriendin was hij ertussen uitgeknepen. Men vond hem, gezeten in de lotushouding en luidkeels psalmend zingend terug in het volkomen geisoleerde huis even buiten Baguio. Volgens een Indiaans lid van de secte heeft Kortsjnoi door de meditatie zijn mentale evenwicht hervonden. Hij zou zich reeds in de tweede fase van het zogenaamde spirituele proces bevinden. Een feit is zeker, dat de 47-jarige ex-Rus dinsdag in de 21e partij een gedegen indruk maakte. De deskundigen waren het er in het algemeen over eens dat de afgebroken positie van wit (Kortsjnoi) een kleine kans op winst bevatte. Volgens Raymond Keene, de Engelse secondant van Kortsjnoi, staat zwart op verlies, maar moeten eerst de resultaten van de analyses bekeken worden. Ook Michael Tal, de Russische oud-wereldkampioen, zag duidelijke winstkansen voor Kortsjnoi.

De 21e partij opende met het al vier keer eerder gespeelde dame-gambiet. Op de 12e zet week Karpov van de theorie af en bracht hij een paardoffer, waaraan sterk positioneel voordeel verbonden was. Kortsjnoi liet zich echter niet verleiden en ruilde kort daarop dame en toren af. Zijn analyse bleek doordacht te zijn: hij haalde op de b-lijn een vrije pion, die na de 42e zet, waarop de partij afgebroken werd, op b-7 staat, een veld verwijderd van de promotie tot dame.

De speculaties, die maandag in Baguio-stad door schaakdeskundigen geopperd werden en waarin sprake was van een aftakelingsproces bij Karpov, bleken in de 21e confrontatie volledig uit de lucht gegrepen. De wereldkampioen zag er fris en monter uit, en was de eerste die (met de 12e zet) op avontuur ging. Hij verloor echter het initiatief toen Kortsjnoi ragfijn afwikkelde naar een voor hem gunstig eindspel. Toch worden de kansen van Karpov om remise te halen niet gering geacht. De 27-jarige econoom staat bekend als een zeer sterke verdediger. In de stelling die op het bord achterbleef, zal wit veel moeite hebben zijn pion tot dame te promoveren, omdat het veld waarop dat moet gebeuren door de zwarte loper en toren uitstekend gedekt wordt.

Bij de hervatting van de 21ste partij van de tweekamp om het wereldkampioenschap woensdag in Baguio City voerde Kortsjnoi de onder couvert afgegeven 43ste zet van wit uit: f2-f4, de door experts algemeen als meest belovende zet gekarakteriseerd. Het dwong Karpov tot en passant slaan. Enige zetten later zorgde de wereldkampioen voor opwinding in de begeleidingstroepen door zijn koningspionnen in beweging te zetten. In beide kampen werd dat als een misrekening gekwalificeerd. Karpov's eigen officiele zegsman Alexander Roshal, riep gebogen over het analyse-bord in de perskamer uit: Kaput, kaput en Kortsjnoi's tweede secondant, Raymond Keene zei: We hebben hem in de val.

Uitdager Viktor Kortsjnoi maakte in het uitspelen geen fout en won de afgebroken 21ste partij. De 27-jarige wereldkampioen gaf zich gewonnen op de 60ste zet, toen Kortsjnoi op het punt stond een pion te laten promoveren. De voorsprong van de wereldkampioen is hiermee geslonken tot 4-2. Degene, die het eerst zes overwinningen op zijn naam brengt, mag zich wereldkampioen noemen.

Forse afgang voor Cosmos tegen Bayern

MUENCHEN — De terugkeer in Muenchen is Franz Beckenbauer na vijftien maanden zwaar tegengevallen. Der Kaiser leed met zijn nieuwe club, New York Cosmos, een forse nederlaag tegen Bayern Muenchen. Het werd met de cijfers 7-1 zelfs een forse afgang. Bijna 80.000 toeschouwers in het uitverkochte olympisch stadion waren er getuige van.

De spelers van Bayern was een premie van 2.000 marken beloofd als ze Cosmos zouden verslaan. Daar waren ze dan ook erg blij mee, maar een fikse tegenvaller was het uitvallen van spits Gerd Mueller kort na rust met een voetblessure.

Cosmos, onlangs voor de tweede keer kampioen van Noord-Amerika geworden, was geen partij voor de Duitsers, die na een sterk begin het tempo meer en meer drukten en toch veel beter waren. Mueller (2) en Rummenige scoorden voor rust. Rummenige maakte er na de pauze 4-0 van voor Chinaglia de tegentreffer op zijn naam bracht. De voor Mueller ingevallen Janzon scoorde 5-1 en 6-1, waarna Rummenige de eindstand op 7-1 bepaalde. Een schandelijke nederlaag voor Cosmos, dat zich mocht troosten met het startgeld van 500.000 gulden.

Grote zege voor Everton

BALLYBOFEY — Het Engelse Everton heeft het toernooi om de UEFA-beker uitstekend ingezet door de uitwedstrijd tegen het Ierse Finn Harps met 5-0 te winnen. Bij rust was de stand 2-0 voor de Engelsen. King (2), Thomas, Latchford en Walsh scoorden de doelpunten.

Raadsels rond ongeluk van Monza

ROME — De Italiaanse coureur Ricardo Patrese en de starter Gianni Restelli hebben de mededeling van de officier van justitie van Milaan dat er naar hun gedragingen tijdens de grote prijs van Monza een onderzoek wordt gedaan, gekarakteriseerd als het zoeken naar een zondebok. Beiden zouden schuld hebben aan het ongeluk van zondag op het circuit van Monza, ten gevolge waarvan Ronnie Peterson gewond raakte bij het incident, ligt nog immer in kritieke toestand in het Niguarda-ziekenhuis in Milaan. Zijn toestand is iets verbeterd, maar definitief uitsluitsel over zijn kansen om in leven te blijven, konden de behandelende artsen dinsdagmorgen nog niet geven.

Restelli wordt er van beschuldigd het startsein te vroeg gegeven te hebben, zodat er vlak na de start een opeenhoping van wagens ontstond. Restelli's reactie was: ik heb volledig reglementair gestart.

Patresse zou de wielen van Hunts wagen geraakt hebben, waardoor de Brit tegen de bolide van Peterson gedrukt werd. Dat zou de oorzaak zijn van het slingeren van Petersons Lotus, waardoor deze in botsing kwam met Brambilla. Patresse verklaarde: Ik heb de wielen van Hunt niet aangeraakt.

De tv-opnamen geven het gebeuren niet geheel duidelijk weer. Er blijkt niet uit dat Patresse de auto van Hunt raakte; het zou even goed een andere rijder geweest kunnen zijn.

Portisch nog aan kop in Tilburg

TILBURG — In de tiende ronde van het internationale schaaktoernooi in Tilburg is gisteren alleen de Rus Boris Spasski in zijn partij tegen de Nederlander Genna Sosonko tot winst gekomen. De partij tussen Larsen en Browne werd afgebroken. De overige ontmoetingen eindigden in remise.

Uitslagen 10e ronde: Portisch (Hong.)-Hort (Tsj) 1/2-1/2; Timman (Ned)-Miles (Eng) 1/2-1/2; Larsen (Den)-Browne (VSt) afgebroken; Spasski (Sov)-Sosonko (Ned) 1-0; Ribli (Hon)-Huebner (WDl) 1/2-1/2; Ljubojevic (Joe)-Dzindzindasjvili (Isr) 1/2-1/2.

Stand na 10 ronden: 1.Portisch 6 1/2; 2.Timman 6; 3.Dzindzindasjvili 5 1/2; 4/7.Spasski, Huebner, Miles en Hort 5; 8/9.Browne en Larsen 4 1/2 + 1 afg.; 10.Ljubojevic 4 1/2; 11.Sosonko 4; 12.Ribli 3 1/2.

WILLEMSTAD — De Argentijnse posterijen hebben een postzegel uitgegeven vanwege het feit dat tijdens het onlangs in dat land georganiseerde WK-voetbaltoernooi het duizendste doelpunt is gescoord. De eer van het maken van dit doelpunt viel toe aan de Nederlandse voetballer Rob Rensenbrink en het gebeurde op 11 juni.

ORANJESTAD — SCA zegevierde gisteravond met 4-2 op Bubali in de eerste wedstrijd van de semi-finale ronde. Op de bovenste foto sorteert een schot van Bubali's Kiki Tromp (l) geen effect, terwijl op de onderste foto SCA's hattricker Flip Ras (l) de eerste van zijn drie doelpunten scoort.

Remitido

SUBT

Señor redaktor, konsedemi un espasio den bo korant pa mi brinda un simpel poesia na un persona ku hamas mi por lubida. Un persona, ku no ami so, pero hopi otro tin ku gradisi pa motibu ku no tabata p'e nos lo a destaka komo bon futbolista bou di shelu di futbol di Korsou.

E persona aki jama Antoine MADURO. I pa esnan ku te ainda no sa kiko ta nifika e kwater letranan di e klup S.U.B.T. den e poesia aki nan lo lesa i haña sa ta kiko nan ta nifika.

S - eptember dia 17 aña bintisinku
P - eloteronan hoben di Pietermaai a reuni huntu
O - ra Antoine a propone nan ban funda un klup
R - umannan, TRAPPERS a lanta manera un "flup".
T - a Antoine mes a bira kaptan dj'e klup.

U - nion tabata reina den nan kurazon.
N - uma ku nunka nan no a bira kampeon.
I - ntento di Twan tabata, kambia e taktika,
E - nbes di pega soño, nos mester spierta.

B - ismarck tabata fundá na aña trinta.
I - ntento di nan tabata, no keda sinta.
S - inseramente nan a uni ku nan ruman,
M - anera ruman nan a duna TRAPPERS man.
A - ntoine semper a : "Union ta Forsa".
R - umannan, laga nos ban pone man na obra.
C - lupnan tabatin miedu di enfrenta nan,
K - isas tabata pa motibu di Canciller Aleman?

T - abata atardi 11 di december aña trinta'i ocho.
R - iba Mundo-Nobo Jong Holland a bira chocho.
A - jariba ta prome biá ku S.U.B.T. a bira kampeon.
P - ietermaai henter tabata sa ku nos tabata bon.
P - ero lastima ku awe no tin interes mas.
E - nbes ku nos a bai dilanti, nos a bai atras.
R - ipara bon kiko nos futbol a gana ku Fede-Prof.
S - ikiera nos di antes tabata gana i kana blof.

MENCHO GROVELL
Aruba

Technisch beter Bubali verliest met 2-4

Flip Ras zorgt voor een hattrick

Zege voor strijdlustig SCA

ORANJESTAD — Een hattrick van Flip Ras leidde gisteravond een strijdlustig SCA naar een verdiende 4-2 overwinning op een technisch beter Bubali in de eerste wedstrijd van de semi-finale ronde van de voetbalcompetitie. Onproductiviteit van de aanvalslinie en een defensie met teveel openingen waren er de oorzaak van dat Bubali — ondanks een veldoverwicht — geen winst behaalde en erger nog tot tweemaal toe een voorsprong niet wist te handhaven.

Bubàli domineerde gisteravond voor het volle eerste kwartier, doch wist desondanks het net niet te vinden. Een sporadische aanval van SCA in de 13e minuut leverde bijna een doelpunt op, ware het niet dat Ridderstap een boogbal te veel naar rechts plaatste waardoor de bal voor centimeters outbal ging.

Traagheid in de SCA-defensie verschafte aan Theo Ruiz alle gelegenheid om in de 32e minuut zuiver te mikken en de bal in linkerhoek buiten bereik van doelman Boei Paesch te plaatsen voor het eerste (1-0) doelpunt van Bubali. Dit doelpunt leidde ook het opmerkelijke feit in van 3 doelpunten in 3 minuten tijd. Twee minuten later lanceerde Rafael Ras vanaf links een boogbal die aan de onderkant van de horizontale staander sloeg en in het speelveld terugketste. De bal belandde bij Flip Ras die van dichtbij en met een verlaten doel voor zich de 1-1 gelijkmaker voor SCA scoorde. Om binnen de 3 minuten tijd te blijven, schoot wederom Theo Ruiz in de 35e minuut tijdens een scrimage Bubali naar een 2-1 voorsprong, met welke stand de rust inging.

SCA zond voor de tweede etappe zijn technicus en spelopbouwer Frank Cathalina het veld in. Reeds na 9 minuten spelen, legde Cathalina de basis voor het tweede doelpunt van de rood/witten toen een schot van hem tegen de onderkant van de horizontale staander terugketste. Weer was het Flip(per) Ras, die de bal opving en zijn tweede treffer van de avond netwarrts zond (2-2).

Na dit tegenpunt trok Bubali met tien man tot aanval om weer de leiding te nemen. Deze pogingen leverden echter geen succes op. Het was integendeel SCA die bij een tegenaanval in de 32e minuut de ruimte vrij kreeg, waarbij Flip Ras zijn hattrick volbracht door Bubali's doelman Humphrey Leyba voor de derde keer het nakijken te geven (3-2).

Bubali bleef ondanks deze tegenvaller verwoed aanvallen, doch wederom zonder succes. Alle hoop van de groen/witten werd 3 minuten voor einde volkomen de bodem ingeslagen, toen Frank Carolina de bal, die voor de derde keer tegen de onderkant van de horizontale staander in het veld terugketste, opving, geen fout maakte, en het vierde SCA-doelpunt in het net deed trillen.

Precies 1 minuut voor einde trok scheidsrechter Carlos Julio Mejia de rode kaart voor Pedro Zievinger (SCA) en Theo Ruiz (Bubali) die eventjes de bokshouding aannamen. Bubali kwam niet meer aan bod en SCA won verdiend de eerste semi-finale wedstrijd met 4-2.

De semi-finale ronde wordt donderdagavond voortgezet met de ontmoeting Dakota-RCA.

Dames-volleybal:

Zjuntan-Caleche driemaal 15-5

WILLEMSTAD — De dames van Zjuntan en Caleche in de Curacaose volleybal A-klasse hielden het zondagavond bij beurten op 15-5. Zjuntan bereikte dit resultaat tweemaal. Caleche beperkte zich tot één 15-5 zege, zodat men uiteindelijk aan het kortste eind trok.

De zondag-uitslagen, op een rij gezet, geven het volgende beeld. Bij dames-A: Olympia-Smit Int.: 2-0 (15-3 en 15-6), Zjuntan-Caleche: 2-1 (15-5, 5-15 en 15-5), Tropicales-DES: 2-0 (15-7 en 15-8); heren A: Zjuntan-Red ABC: 2-1 (15-11/8-15 en 15-11); hoofdklasse: Sansui-JUM's: 3-2 (9-15/14-16/15-9/15-4 en 15-4) en Maduro-Warwaru: 3-0 (15-6/15-7 en 15-4).

Tarantini wil naar Cosmos

BARCELONA — Alberto Tarantini, die deel uitmaakte van de Argentijnse voetbalploeg die in jun wereldkampioen werd, heeft besloten naar het New Yorkse Cosmos te gaan. Met deze transfer van de Argentijn is bijna vier miljoen gulden gemoeid. Drie miljoen is bestemd voor River Plate, een miljoen gulden kan in de zak glijden van Tarantini.

Ook Barcelona had belangstelling voor deze verdediger. Tarantini had bij Barcelona een voorlopig contract getekend, maar toen de Catalaanse club geruime tijd niets meer van hem hoorde zag Barcelona van een mogelijke transfer af.

Standard Luik wint van Schotse Dundee

LUIK — Standard Luik heeft de eerste wedstrijd in de eerste ronde van het toernooi om de UEFA-beker tegen het Schotse Dundee United slechts met 1-0 gewonnen. Het winnende doelpunt werd vijf minuten voor rust door Denier gescoord. Er waren 13.000 toeschouwers op Sclessin.

Standard Luik had gedurende de gehele wedstrijd het initiatief, maar kwam slechts aan een enkele treffer. Standard speelde ook niet best en moest voortdurend oppassen voor de snelle Schotse counters. Doelman Preudhomme moest enkele keren al zijn talenten aanwenden om de gelijkmaker te voorkomen. De Schot Kopel kreeg de enige gele kaart van de Tsjechische scheidsrechter Fausek.

Fedeprof-programma deze week

Beslissing valt vandaag voor Scherpenheuvel of Centro

WILLEMSTAD. — ,,Ik ben optimistisch. Ons spelpeil is trouwens niet zo laag geweest en we verdienen eigenlijk een beter lot dan dat van rose lantaarndrager. Wij hebben gewoon pech gehad. Hetzelfde overkwam vorig jaar het team van Undeba dat volgens mij toen ook niet de slechtste ploeg was maar uiteindelijk toch moest degraderen'', aldus trainer Jossy Marten van Centro Dominguito om commentaar gevraagd over de wedstrijd van vanavond tegen Scherpenheuvel. Zoals bekend is het vanavond ,,erop of eronder'' voor de beide teams. Scherpenheuvel heeft op basis van zijn minimale voorsprong (11 tegen 10 punten van Centro) de beste papieren maar over de werkelijke krachtsverhouding tussen de beide formaties valt weinig te zeggen.

Hoe gering zij elkaar in kracht ontlopen blijkt wel uit de uitslagen in de eerste en tweede ronde, respectievelijk een 1-1 gelijkspel en een krappe 1-0 zege voor Scherpenheuvel. Ook wat de resultaten in de eerste twee confrontaties betreft, staat Scherpenheuvel dus er net iets beter voor. Centrotrainer Marten heeft echter het nodige vertrouwen in zijn spelers. ,,Ik ken mijn spelers. Zij zullen niet onder druk spelen omdat zij met de rug tegen de muur staan maar juist aangespoord worden hierdoor. Wij hebben ons in de laatste trainingen speciaal geconcentreerd op strategie en de fysieke conditie is ook optimaal zodat wij er de volle 90 minuten tegenaan kunnen gaan''. Wij konden niemand van de technische leiding van Scherpenheuvel bereiken, maar vernamen wel dat de roodgroenen de laatste weken ook bijzonder hard geoefend hebben.

Centro is op 27 augustus voor het laatst in actie geweest. Er werd toen een 2-0 overwinning behaald op Vesta. Scherpenheuvel nam het op 1 september op tegen Jong Colombia. De roodgroenen deelden toen heel verdienstelijk met 0-0 de punten met Jong Colombia. Een bijzonder significant resultaat wanneer men zich zou willen wagen aan een voorspelling.

De laatste wedstrijd wordt zondag verspeeld. Sithoc komt dan zoals bekend uit tegen Victory Boys in een poging zijn positie als vierde veilig te stellen. Victory Boys bezit 18 punten. In zijn laatste wedstrijd trok het met 2-0 aan het kortste eind tegen Jong Colombia. De collegialen moesten in hun laatste optreden ook de eer aan de tegenpartij (SUBT) laten en wel met de score van 1-2. Zij hebben 2 punten voorsprong op Victory Boys en hoeven dus alleen maar gelijk te spelen om hun deelname aan de eindronde te verzekeren. Bij verlies is er nog herkansing voor de collegialen.

Nieuw middel voor genezing van wonden

Korreltjes zuigen ongerechtigheden op

AMSTERDAM — Een simpel idee van twee Zweedse artsen kan voor de genezing van grote, ontstoken wonden van veel grotere betekenis blijken dan alles wat tot nu toe op het gebied van de wondgenezing is bereikt. Het idee berust op de zuigkracht van hele kleine honinggraatvormige korreltjes, die in een wond worden gestrooid. De korreltjes zuigen alle wondvocht en daarmee ongerechtigheden als bacteriën, dood weefsel, vuil en wat dies meer zij op. Ook voorkomen de korreltjes korstvorming. De wond wordt er volledig schoon door, wat onder alle omstandigheden voorwaarde is voor het genezingsproces. Het middel, „Debrisan" genaamd, heeft al verbluffende resultaten opgeleverd. Grote, open beenwonden die jarenlang vruchteloos waren behandeld, werden binnen enkele weken schoon waarna de wond met behulp van een huidtransplantatie kon worden gesloten.

Het middel is vrijdagmiddag in Amsterdam tijdens een persconferentie van het farmaceutische bedrijf Noury Pharma geïntroduceerd. Vanaf maandag is het beschikbaar voor artsen en ziekenhuizen. In enkele Nederlandse ziekenhuizen, zoals de ongevalsafdeling van het Academisch Ziekenhuis in Rotterdam en het brandwondencentrum in het Rode Kruisziekenhuis in Beverwijk, wordt Debrisan al gebruikt. Volgens zegslieden van Noury Pharma zijn de kosten van het middel laag, vooral als men het zet tegenover de winst die wordt bereikt doordat de patiënten sneller genezen en korter in het ziekenhuis hoeven te verblijven.

Debrisan kan principieel alleen in vochtige wonden worden gebruikt, maar de meeste wonden zijn vochtig en anders kunnen ze eenvoudig met water of een zoutoplossing vochtig worden gemaakt. Toepassingsgebieden zijn geïnfecteerde operatiewonden, grote zwerende wonden, wonden als gevolg van het zogenaamde doorliggen en geïnfecteerde plekken bij amputaties. Ook bij grote wonden als gevolg van ongevallen kan het middel uitkomst brengen om de wond goed schoon te maken. Het middel is volstrekt onschadelijk en veroorzaakt geen allergische reacties.

Debrisan, zo werd tijdens de persconferentie nadrukkelijk gezegd, is geen wondermiddel en in feite ook geen geneesmiddel. Het is wel opmerkelijk nuttig om infecties in wonden tegen te gaan of te helpen opheffen. Dit vooral als de wond is geïnfecteerd met bacteriën die zich niets (meer) aantrekken van middelen als penicilline of andere bacteriedodende stoffen. In ziekenhuizen vormt die toenemende resistentie van bacteriën een groot probleem. Veel patiënten zijn ook allergisch voor langdurige behandeling met dergelijke middelen.

Of Debrisan de toepassing in dit soort gevallen van bacteriedodende geneesmiddelen helemaal overbodig kan maken, is volgens Noury Pharma een op dit moment niet te beantwoorden vraag. Wel staat vast dat in veel gevallen langdurige toepassing niet meer nodig is, terwijl tevens patiënten met chronische open wonden in veel gevallen baat bij behandeling met dit middel kunnen hebben. Naar schatting zijn er in Nederland vele tienduizenden patiënten die lijden aan met de bekende middelen niet te genezen open wonden.

Ook bij huidtransplantatie, bijvoorbeeld nodig na ernstige verbrandingen, kan Debrisan behulpzaam zijn, omdat een transplantatie alleen maar lukt als de wond helemaal schoon is. Toepassing van dit middel vereist volgens het farmaceutische bedrijf wel enige deskundigheid en inzicht in wondbehandeling, maar het is beslist niet moeilijk.

AMSTERDAM — Donderdagmiddag presenteerde Tony van Verre in het Nederlandse theater-instituut in Amsterdam, een boek en een plaat over het leven van Ko van Dijk. Foto vlnr: Tony van Verre, Anne Will Blankers en Ank van der Moer met het boek met langspeelplaat. "Tony van Verre ontmoette Ko van Dijk.

Krijgswet geldt nu in Rhodesie

SALISBURY/LONDEN — De blanke Rhodesische premier Ian Smith heeft in een televisierede aangekondigd dat de krijgswet zal worden ingevoerd en dat scherpe veiligheidsmaatregelen worden genomen.

De premier van Rhodesie zei dat de maatregelen nodig waren na de slachting van verleden week zondag, waarbij guerrillastrijders na het neerschieten van een passagiersvliegtuig volgens de autoriteiten in Salisbury blanke overlevenden zouden hebben doodgeschoten. De blanke minderheid in het land heeft zware druk op Smith uitgeoefend om een hardere houding aan te nemen tegen de zwarte verzetsstrijders. De premier zei in zijn televisietoespraak dat hij niet emotioneel op de gebeurtenissen zal reageren en zal proberen de zaken koel en logisch te bekijken.

Smith zei dat Rhodesie voor de moeilijkse crisis sinds jaren staat. Hij waarschuwde de buurlanden Zambia, Mozambique en Botswana voor tegenacties als deze landen zouden blijven toestaan dat guerrilla-organisaties vanuit deze landen aanvallen ondernemen op doelen in Rhodesie.

De Rhodesische premier verklaarde verder dat een algemene mobilisatie overwogen wordt. In het kader van het invoeren van de krijgswet zijn zondag al 19 vooraanstaande leden van de guerrilla-organisatie Zapu van Nkomo gearresteerd. Er worden nog meer arrestaties verwacht.

De Verenigde Staten en Groot-Brittannie hebben zaterdag een beroep gedaan op Rhodesie geen verdere vergeldingsmaatregelen te nemen voor het onlangs neerschieten van een Rhodesisch vliegtuig door zwarte guerrillastrijders.

In een gezamenlijke verklaring, die werd uitgegeven na overleg in Londen tussen Amerikaanse en Britse hoge functionarissen, wordt het neerschieten van het vliegtuig tragisch en provocatief genoemd. De partijen zeggen echter te hopen dat er geen vergelding zal plaatsvinden, aangezien geweld geweld uitlokt. Het overleg vond plaats op het ministerie van Buitenlandse zaken en werd bijgewoond door o.a. de Britse minister van Buitenlandse zaken, David Owen en de Amerikaanse onderminister van Buitenlandse zaken, belast met de Afrikaanse kwestie, Richard Moose.

In Salisbury is zaterdag bekendgemaakt dat Rhodesische veiligheidstroepen negen zwarte guerrillastrijders hadden gedood in het gebied bij Karita, waar vorige week zondag het passagiersvliegtuig werd neergeschoten en waarbij een aantal overlevenden zou zijn vermoord.

Oud-premier in verlegenheid

Harold Wilson wist van olie-boycotschendingen

LONDEN — Nieuwe onthullingen over het schenden van de sinds 1968 geldende olieboycot tegen Rhodesie door de Britse ondernemingen British Petroleum en Shell (40 procent Brits) hebben rechtstreeks de naam van de voormalige socialistische premier, Sir Harold Wilson, in het geding gebracht, zo was de conclusie van politieke waarnemers in Londen.

Sir Richard Marsh, minister van Verkeer in de regering-Wilson en voormalig president van British Rail, verklaarde in de Daily Mail onomwonden dat iedereen met een beetje gezond verstand wist dat de olie (voor Rhodesie) uit Zuid-Afrika kwam. „Iedereen wist het, ook Sir Harold", aldus Marsh, dat de bevoorrading van Rhodesie geschiedde door filialen van BP en Shell in Zuid-Afrika en Mozambique".

De verklaring van de oud-minister, die momenteel de conservatieve partij aanhangt, zijn volledig in strijd met de ontkenning van Wilson. Deze schreef onlangs in een brief aan de Times: „Ik heb in die tijd nimmer enige informatie gekregen over bedriegerijen van de kant van bepaalde grote Britse oliemaatschappijen".

De Britse pers haalde een recente verklaring aan van president Kenneth Kaoenda van Zambia, die eveneens de ontkenning van Wilson aanvalt. „Ik heb de Britse regering al in 1968 gewaarschuwd dat Britse maatschappijen olie aan Rhodesie bleven leveren. Ik ben ervan overtuigd dat Sir Harold Wilson op de hoogte was", aldus de Zambiaanse president.

Deze verklaringen lijken in verband met de komende verkiezingen niet gunstig voor de Labour Party, die een voorstander is van de politiek van sancties tegen Rhodesie. De conservatieven zullen er minder last van hebben, want zij hebben hun sympathie voor het Rhodesische blanke bewind nooit onder stoelen of banken gestoken, zo wordt door politieke waarnemers vermoed. En het zeer serieuze blad Economist voorziet zelfs problemen voor de huidige Labour-premier, James Callaghan, die van 1974 tot 1976 minister van Buitenlandse Zaken was.

Kennedy bemiddelt bij emigratie Sovjetjoden

WASHINGTON - De Sovjet-autoriteiten hebben zich bereid verklaard, de verzoeken van 18 joodse gezinnen om toestemming voor vertrek naar de Verenigde Staten of Israel opnieuw in overweging te nemen. Dit heeft senator Edward Kennedy maandag verklaard na een bezoek van een week aan de Sovjet-Unie waar hij o.a. gesproken heeft met de president en partijleider Leonid Brezjnjev.

Onder de aspirant-emigranten bevinden zich dr Benjamin Lewitsj, een bekende scheikundige en lid van de Sovjet-academie van wetenschappen, en zijn vrouw en het echtpaar Boris Katz en hun dochter Jessica, voor wie een medische behandeling in de VS van levensbelang is. Kennedy zei er alle vertrouwen in te hebben dat de betrokken gezinnen alle in de zeer naaste toekomst zullen mogen vertrekken. Sommige van de betrokkenen wachten al acht jaar op een uitreisvergunning. De Democratische senator die zondag uit de Sovjet-Unie terugkeerde, merkte op dat de spanningen tussen Moskou en Washington veel groter zijn dan toen hij vier jaar geleden Rusland bezocht. „Zij bereikten deze zomer een hoogtepunt, maar in de afgelopen weken zijn er positieve tekenen van de kant van de Sovjet-Unie gekomen. Toch waarschuwde Kennedy voor haastige conclusies, omdat het zijns inziens nog te vroeg is om vast te stellen of er een werkelijke dooi in de onderlinge verhouding is ingetreden.

De senator had de indruk dat Brezjnjev ernstig uit is op overeenkomsten met Washington op het gebied van de beperking van de strategische bewapening en op andere terreinen. Hoewel de Russische leider er van overtuigd was dat president Carter hetzelfde nastreeft, vond hij dat er onverklaarbare vertragingen waren opgetreden. Kennedy had hem er op gewezen dat het niet alleen gaat om de inhoud van de bewuste akkoorden, maar ook over de opvattingen van de twee landen over een reeks van politieke kwesties, zoals de rechten van de mens.

Senator Kennedy deelde voorts mee dat hij had gesproken met Andrei Sacharov en andere Russische dissidenten. Onder degenen die hij op de avond voor zijn vertrek uit Moskou had ontmoet, bevonden zich de moeder en broer van de onlangs veroordeeld Anatoly Sjtsjaransky, Boris Katz en acht anderen. Met grote hartstocht hadden zij gesproken over hun moeilijkheden en over hun zorg om de mensenrechten. Kennedy noemde de ontmoeting zeer ontroerend.

Volgens hem waren bijna alle dissidenten het met Sacharov eens, dat de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten verplicht zijn vorderingen te maken ten aanzien van de bewapeningscontrole en dat er zo spoedig een nieuw SALT-akkoord moet worden gesloten.

Zij waren van oordeel dat een overeenkomst niet alleen in het belang van de vrede zal zijn, maar ook een gunstiger klimaat zal scheppen voor de rechten van de mens.

Kaunda verwijt Wilson komplot met Rhodesie

LUSAKA — President Kenneth Kaunda van Zambia heeft ex-premier Harold Wilson er gisteren van beschuldigd dat hij de blanke minderheid in Rhodesie in 1965 heeft aangemoedigd om eenzijdig de onafhankelijkheid uit te roepen. Ook was Wilson volgens hem op de hoogte van de schending van de sancties tegen Rhodesie door Britse oliemaatschappijen.

Kaunda verklaarde dat Wilson aan premier Ian Smith van Rhodesie had verzekerd dat Engeland geen geweld zou gebruiken om een eenzijdige onafhankelijkheidsproclamatie tegen te houden. Wilson zou ook tegen Smith gezegd hebben: Als je het vier maanden kunt uithouden, zijn we over de grootste moeilijkheid heen.

Ik zal niet racistisch zijn, en zeggen dat dit een samenzwering was van de blanke tegen de zwarte. Als ik omgekeerd ook racist zou worden, zou ik zakken tot het niveau van Harold Wilson, aldus Kaunda..

De Zambiaanse president zei dat hij in 1968 gegevens had onthuld ten bewijze dat Britse maatschappijen het olieembargo schonden, maar het idee alleen al werd weggehoond., De machtige Britse media schreven: Luister niet naar die man. Hij liegt. Kaunda hoopte dat de Britse regering zich nu zou schamen.

Perzische premier belooft rechtvaardigheid en vrijheid

TEHERAN — De Perzische premier, Jaafar Sjarif-Emami, heeft zondag op een speciale bijeenkomst van het parlement de bijna 35 miljoen Perzen „politieke vrijheden en sociale rechtvaardigheid beloofd. Vrijdag was voor de hoofdstad Teheran en elf andere Perzische steden de staat van beleg afgekondigd. Eén der afgevaardigden beschuldigde de premier ervan, verantwoordelijk te zijn voor de vele doden die de laatste dagen door het politie-optreden zijn gevallen. Zondag werd officieel meegedeeld dat het er 95 waren. Na de beschuldiging verlieten negen parlementsleden uit protest de zaal.

Volgens de radio zijn ook in het weekeinde enkele bloedige gevechten geleverd. Nadere bijzonderheden werden niet gegeven.

In de zuidelijke wijken van Teheran stonden zondag nog steeds pantserwagens op de grotere pleinen en voor openbare gebouwen. Enkele honderden militairen patrouilleerden met het machinegeweer in aanslag.

De bazaar, het economisch centrum van Teheran, bleef gesloten. Uit provinciesteden, waar ook de staat van beleg van kracht is, kwam maar weinig nieuws binnen. In Maschad in het oosten van het land zouden zich opnieuw schietpartijen hebben voorgedaan.

De sjah heeft tijdens het weekeinde zijn reis naar Roemenie en Oost-Duitsland voor onbepaalde tijd uitgesteld. „In het hogere belang van het land, zoals officieel werd meegedeeld. Een van zijn vertrouwelingen, de 59-jarige Amir Abbas Howeida, die tot vorig jaar 13 jaar lang premier van Perzie geweest is, heeft zich teruggetrokken.

Sjarif-Emami verzekerde het parlement, dat formeel het instellen van de staat van beleg ratificeerde, dat onder zijn reegering ook persvrijheid zou zijn. Bovendien zal zijn kabinet meteen beginnen met een campagne tegen corruptie.

Wat de staat van beleg betreft zei hij dat deze harde maatregel noodzakelijk was omdat „bepaalde lieden het liberaliseringsprogramma hadden misbruikt voor het houden van demonstraties en ondermijnenede activiteiten. Demonstranten hadden ook getracht de regering ten val te brengen en „het land naar de ondergang te voeren.

De afgevaardigde Mosjen Pzesjkpoer, stichter van de PAN-Iraanse partij, verweet de premier dat hij sinds het aanvaarden van zijn ambt twee weken geleden „in zo korte tijd verantwoordelijk was voor het doden van zoveel burgers.

De parlementarier Achmad Bahniadhmad uit Taebris, die een beweging „Eenheid voor vrijheid had gevormd, nam niet aan het debat deel en zette zijn hongerstaking voort.

Lefebvre-seminarie bij Castelgandolfo

ROME — Binnenkort opent de traditionalistische aartsbisschop Lefebvre, die drie jaar geleden door de paus werd geschorst, een filiaal van zijn Zwitserse seminarie in het Italiaanse Albano vlakbij de pauselijke zomerresidentie van Castergandolfo. Naar Albano komen 37 tweedejaars studenten.

Zij zullen er een jaar doorbrengen vanwege het kontakt met de Eeuwige Stad (Rome) aldus een woordvoerder van Lefebvre's seminarie in het Zwitserse Econe. Mgr. Lefebvre verklaarde tegenover het Zwitserse persbureau S.D.A., dat zijn beweging nog steeds groeit en dat de wijdingen te Econe de vraag naar Priesters niet kunnen bijbenen. Hij sprak de hoop uit dat paus Johannes Paulus eens de 30 vestigingen van zijn traditionalistische beweging zou kunnen gebruiken voor het welzijn van de kerk in een hervonden eenheid. Pater Panciroli, woordvoerder van het Vatikaan, heeft de nieuwe stap van de dissidente oud-aartsbisschop betreurd. Hij constateerde dat mgr. Lefebvre blijft ingaan tegen de duidelijke uitspraken van de paus en dat hij voortdurend het gezag van de bisschoppen aan zijn laars lapt.

Anglikaanse kerk in Sjanghai heropend

PEKING — De Chinese overheid treft voorbereidingen voor de heropening van een anglicaanse kerk in Sjanghai, de kathedraal van de Heilige Drie-eenheid, waar sinds het begin van de jaren vijftig geen diensten meer zijn gehouden. Dit wordt van westelijke en Chinese zijde in Peking vernomen.

Een rooms-katholieke en een methodistische kerk werden al eerder in Peking vrijgegeven voor de eredienst. Verwacht wordt dat binnenkort in Sjanghai en Kanton nog twee katholieke kerken worden heropend.

Sambumbu

PLANTEN — Een draderige soort mango noemt men mango di kabei, mango met haren. De doorn van de wabistruik heet kachu, hoorn, omdat hij zo groot is, hij werd vroeger als breipen gebruikt. Zwammen aan een boom heten friu di palu, kou van de boom; of ook wel tapakonchi, zeepokken, waarop ze lijken. Een armcactus met twee koppen heeft ochochi, tweeling. Een paddestoel, wit en dun, die in vochtige dagen te voorschijn komt, heet djipopo, of ook parasol di zumbi, paraplu van de boze geest. Hij is niet vergiftigd en sommige mensen eten hem. Ze kneden het vlees met wat melk tot een brij en eten het op het brood. Stengom is steenhout, een vergiftige boom. Een aftreksel van de blaadjes mengt men in de kalk waarmee men kippehokken besprenkelt als ontluizingsmiddel.

SLAVEN — De grootvader van Marius Bor heette in de wandel Shon Pappa en was eigenaar van de plantage Cura Patiri. Hij bezat twintig slaven, maar wist er een goede sfeer onder te houden. Zo nu en dan mochten ze feestvieren en bij de vrijwording, wilde niemand weg, allen bleven bij hem werken.

SEIROMA — Oostelijk van de platte berg in Sint Hironimus heeft een dorp gelegen. Van het landhuis staan nog enkele muren overeind; het huisje daar dichtbij is van latere datum, het diende als melkhuis en is nog in goede staat.

DRINKWATER — De stad voerde van buiten drinkwater aan. Zo werd onder meer van Heintje Kool met een bootje via het Schottegat water vervoerd naar Kurá i Baka, om het in Otrabanda te verkopen.

STENENKORAAL — De middenheuvel van Stenen Koraal was eens bewoond. Er liggen verschillende fundamenten van huizen en overal verspreid staat nog aloe.

GRONDJE — De mensen hadden vroeger op het terrein van Klein Sint Michiel een grondje of tuintje; deze grondjes werden afgemerkt met vier grote stenen of met agaveplanten.

ZWANGER — Ook Shon Pa van Segu weet te vertellen: "Vlak naast de trap van landhuis Sabaneta lag vroeger een stoepje, plenchi, waar de slaven werden geslagen. De kuil waarin zwangere vrouwen han buik moesten leggen, heb ik nog gekend".

BRUA — Dotea weet het zeker: "Aan de voet van het heuveltje waarop ik woon, hebben ze jaren geleden mijn naam in een biggetje zonder kop gestopt en dit begraven".

HAAR — Een meisje met kort haar mag een meisje met lang en veel haar niet kammen, anders zullen de haren van die ander uitvallen.

MAIS — De vijand van de mais zolang hij in de grond zit, is de mier. Is hij eenmaal opgekomen, dan zijn het kevertjes en insecten. Zijn de maiskorrels eenmaal rijp, dan komt er een leger liefhebbers op af, voordat hij binnengehaald kan worden, vooral vogels: trupiaals, alablanka's, totolika's en mofi's. Opgetast in het schuurtje komt de guruguru, die uitgroeit tot een gevleugeld insect erop af, vooral als de mais er een tijdje in ligt. Om deze te weren, bedekt men de voorraad met een laagje welensali-blaadjes. Maar hiertegen helpt geen bezoek van ratten en muizen. Daarom hebben veel poorten van maisschuurtjes een kattegat.

P.B.

Sociale infra-structuur dringend vereist

Bisschop van Braziliaans kerncentrum-gebied:

Zelfbewust kleine man alleen kan redding brengen

(Van onze correspondent)

RIO DE JANEIRO — „De arbeiders die aan de bouw van de atoomcentrales werken, komen met allerlei mooie beloftes naar hier toe. Zij komen uit het arme noordoosten en uit Centraal-Brazilie, en hen wordt voorgespiegeld dat zij in het beloofde land terechtkomen. Maar de werkelijkheid is wel even anders".

Aan het woord is Jan Wildering, een Deventenaar, die zondag 20 augustus als eerste bisschop in Angra dos Reis werd geïnstalleerd. Dom Vital, zoals hij door de Brazilianen wordt genoemd, heeft een werkterrein gekregen zo groot als bijna half Nederland. Toevallig bevinden zich in dat gebied niet alleen de werf van scheepsbouwer Verolme, maar ook de in aanbouw zijnde Braziliaanse atoomcentrales die straks op het Almelose uranium zullen moeten draaien.

BESTREDEN

„Aan de bouw van die kerncentrales werken zo'n achttienduizend man", zo vervolgt de 47-jarige bisschop Wilderink. „Je hebt er de Duitse experts, de Braziliaanse ingenieurs en de geschoolde arbeiders. Die wonen allemaal in speciale, goede onderkomens. Met hun vrouwen en kinderen, als ze dat willen. Daarnaast heb je de vele duizenden gewone arbeiders, die veelal na drie of vier maanden weer weggaan. Zij leven in houten barakken, mogen hun gezinnen niet meenemen; zij wonen met zijn vieren op een kamertje, waar zij om de acht uur het bed aan de volgende moeten afstaan..."

In de zomer van 1975 sloot het Braziliaanse militaire bewind een atoomverdrag met West-Duitsland dat voorziet in de levering van een tiental nucleaire installaties, ter waarde van zo'n twintig miljard gulden. Braziliaanse kerngeleerden bestreden fel de noodzaak van dit grootse dure project. Tevergeefs. In Angra dos Reis en omgeving, op 150 km. ten zuiden van Rio de Janeiro, is men nu druk doende met de bouw van kerncentrales en een reactorenfabriek.

PRIKKELDRAAD

Dom Vital: „De houten barakken zijn omgeven door prikkeldraad. De gewone arbeiders hebben buiten hun werk ook helemaal geen contact met de andere groepen, ingenieurs en zo. In de woongebieden van hen mogen zij helemaal niet komen. Dat is verboden. Het eten is ontzettend slecht. Het loon bedraagt zo'n 1500 Cruzeiros per maand (nog geen 180 gulden), waarvan dan nog eens vijfhonderd Cruzeiros af moet voor eten, vervoer".

In Angra dos Reis is men bezig met de bouw van drie kerncentrales, een met de Noordamerikanen en twee met de Westduitsers. Vanaf de openbare weg zijn die werkzaamheden tot in details te fotograferen. Vraag je evenwel via de officiele kanalen de bouwplaats te mogen bezoeken, dan wordt dat geweigerd. Verder dan een voorlichtingskantoortje mag je als journalist niet komen. Ook mag je ter plaatse niet spreken met ingenieurs of gewone arbeiders.

Dom Vital: „Wij hebben er nu enkele religieuzen op het bouwterrein. Ook zij wonen gescheiden van de gewone arbeiders. Als er een mis of bijeenkomst is, gebeurt dat bijna stiekum. De arbeiders gaan er een voor een heen. Hopelijk gaat dat veranderen. De arbeiders hebben althans een aanvraag ingediend voor een vergaderzaal, waar dan ook de mis opgedragen zou kunnen worden".

ONVEILIG

Rond de in aanbouw zijnde kerncentrales te Angra dos Reis hangt een waas van mysterie. Enkele weken geleden verschenen berichten in de Braziliaanse pers, dat de ondergrond niet deugt en dat de centrales gaan verzakken. Daarvoor was al eens geschreven over zes ingenieurs die met de geheime politie moeilijkheden hadden gekregen nadat zij hadden geweigerd te verklaren, dat zij instaan voor de veiligheid van de centrales.

Eerder dit jaar werd voorts bekend dat er tussen mei en november 1977 vele tientallen ongelukken en branden op de bouwplaats hebben plaatsgevonden, die in een later stadium rampen zouden hebben betekend. Over de sociale situatie — om dat woord maar te gebruiken voor de heersende wantoestanden — was tot op heden nooit iets bekend geworden.

GEEN VAKBOND

Dom Vital: „Er bestaat iets wat niet in de haak is. Een paar weken geleden hield de politie een razzia in de barakken. De criminaliteit in de streek neemt sterk toe. Het contact van de arbeiders met de buitenwereld is vrij gering. Alleen in groepen van drie durven de arbeiders naar buiten te gaan".

„Een vakbond? Nee, die hebben zij ook niet. Wel hebben zij onlangs de bisschop gevraagd hen te helpen bij de oprichting van een vakverbond. Natuurlijk staat de bisschop achter hen, en wij brengen hen ook wel bijeen om over hun situatie te praten, maar de organisatie van een bond moet van henzelf uitgaan".

Ogenschijnlijk zonder emoties vertelt de Nederlandse bisschop over de sociale nood van de arbeiders die kerncentrales moeten bouwen, gescheiden en ver weg van hun families, in met prikkeldraad omgeven houten barakken, zonder vertier, zonder geld, met voortdurende bewaking, met een kamertje voor zijn vieren, met één bed, met slecht eten. Vertelt over een arbeider die een paar weken geleden werd gevonden met open polsen in het water werd aangetroffen. Zelfmoordpoging.

VERNIEUWING

Dom Vital: „In 1949 kwam ik naar Brazilie, was zeventien jaar. Je had toen het ideaal van het missionaris-zijn van mensen bekeren, van beschaving bijbrengen. Zo waren de jongens toen. Dan kom je hier en merk je dat de werkelijkheid heel anders is dan je had gedacht".

Als Carmeliet maakte pater Vital (Wilderink) in dit land zijn priesteropleiding af. Zijn Braziliaans verblijf werd voor twaalf jaar onderbroken voor het studeren en later doceren van filosofie en theologie in Italie en Frankrijk. Kwam in 1967 terug, werkte drie maanden als gewoon arbeider en besteedde sindsdien zijn tijd voornamelijk aan de begeleiding van kloosterlingen en de vernieuwing van religieuze gemeenschappen, „die veel te ver van het volk afstonden en zich met de kleine minderheid van de bevolking bezighielden, veelal met particuliere scholen waaruit de middelen van bestaan kwamen".

VERWACHTINGEN

In 1974 werd hij tot episcopaal vicaris benoemd voor de streek Angra dos Reis. Hier zette hij zijn vernieuwingswerk in de Kerk voort. Basisgemeenschappen kwamen van de grond, waarin de gelovigen zich vooral bezighouden met hun eigen sociale problemen. De kerken lange tijd alleen nog maar bezocht door wat vrouwen en kinderen, raakten weer vol. Kenmerkend voor de veranderingen in de Braziliaanse kerk is misschien wel, dat niet Dom Vital tijdens zijn installatie het volk toesprak, maar dat de vertegenwoordigers van de basisgemeenschappen een brief voorlazen, waarin het volk precies vertelde, wat het van de nieuwe bisschop verwacht.

Dom Vital: „In dit gebied zijn ontzettend veel sociale problemen. Tot 1973 werd het land bewoond door vissers en landbouwers. Toen kwam de weg langs de kust tussen Rio en Santos, en begon industrialisering met als gevolg een ontzettende toeneming van de bevolking".

UIT HAND LOPEN

„Vooral de nucleaire industrie trekt vele arbeiders aan. Er zijn nu zo'n 200.000 inwoners, een aantal dat spoedig zal oplopen tot boven het miljoen. Als wij niet snel beginnen met een sociale infrastructuur loopt het hier helemaal uit de hand, en gaat hetzelfde gebeuren als in Nova Iquazu met zijn grote marginaliteit en armoede". (In de buitenwijk van Rio de Janeiro wordt gemoord door gewone misdadigers en door het beruchte para-politionele doodseskadron; de lokale bisschop is al eens ontvoerd en wordt herhaaldelijk met de dood bedreigd).

Zowel wat betreft de arbeidssituatie bij de bouw van de kerncentrales als wat betreft de andere noden in zijn streek is Dom Vital bepaald niet optimistisch. „Soms voel je je machteloos", zegt hij, „wij zitten hier met maar dertien priesters, en voor de rest steunen wij op de leken en de basisgemeenschappen, die door het bewind altijd met wantrouwen worden bekeken. Het enige dat redding kan brengen, is de gewone man zich bewust wordt van zijn rechten en waardigheid".

DOM VITAL

De in aanbouw zijnde reactorenfabriek nabij Angra dos Reis

PORT OF SPAIN — Op de Mount St Benedict op Trinidad-Tobago is begin augustus de Caribische liturgiecursus gegeven met deelname vanuit de hele regio, maar in het bijzonder van Trinidad-Tobago zelf. Er hadden zich voor deze cursus niet minder dan 250 belangstellenden gemeld; van hen kwamen er tachtig van buiten Trinidad-Tobago. Een groot deel der cursisten moest in het nogere gastenverblijf van het Benedictijnen-klooster blijven overnachten. Het overgrote deel van de cursisten was leken, die op eigen verzoek deelnemen en niet bv onder aandrang van hun parochiegeestelijke. Het grote aantal deelnemers betekent wel, dat er veel belangstelling bestaat voor liturgische zaken.

Oproep in Mexico:

Kerk moet multinationals bestrijden

MEXICOSTAD — De Latijnsamerikaanse kerk moet de strijd afkondigen tegen het imperialisme van de transnationale concerns, zo staat te lezen in een stuk, dat opgesteld is ter verspreiding onder de Mexicaanse geestelijkheid als voorbereiding op de komende Celamconferentie in Puebla in Mexico. In bedoeld stuk, opgesteld door de priester Javier Lozano Barragan wordt opgeroepen voor de evangelisatie ten gunste van de arme. De transnationale ondernemingen zijn aldus de schrijver, de Herodus-agenten, want zij zijn in feite de motoren achter de onderdrukking van de Latijnsamerikaanse volkeren. Dit soort ondernemingen is beschermd door een superstructuur in deze regio, welke structuur vervreemdend werkt op gebieden als de politie het leger, de kunst, maar ook de godsdienst.

Een echte evangelisatie identificeert zich met de klassenstrijd, waaruit via de meest geschikte manier, de meer gelijkheid gevende, rechtvaardiger en dus christelijker gemeenschap voorkomt. De schrijver is een lid van de theologische-pastorale team van de Celam.

Kerk en wereld

FAIRBANKS — Twee Eskimo-jongelui bereiden zich op het ogenblik voor op het priesterschap. Zij doen dit in Fairbanks in Alaska. In het verleden werden wel een Eskimo-jongelui naar de VS gestuurd voor de priesterstudie, maar nimmer werd dit doel bereikt.

In continent vol onrust en hoop

Celam: nieuwe impuls

BRASILIA — De voorzitter van de Latijnsamerikaanse bisschoppenconferentie (Celam) kardinaal Ivo Lorscheider van Brazilie heeft verklaard dat de komende algemene vergadering van de Celam in het Mexicaans Puebla een afspiegeling zal zijn van wat er leeft en bestaat in de kerk van Latijns Amerika. Hij zei dit als reactie op een verklaring van een aantal Latijnsamerikaanse ondernemers waar deze de hoop uitspraken dat Puebla „geen revolutionair tribunal wordt met Marxistische inspiraties, zoals dat het geval was in Medellin. Daar werd tien jaar geleden, zoals bekend de belangwekkende Celam-vergadering gehouden. Waarop de katholieke kerk een duidelijk standpunt innam ten opzichte van de sociale problematiek.

Volgens de Braziliaanse kardinaal zijn de spanningen welke er rond de komende bijeenkomst bestaan, in feite een vergemakkelijking van de taak, omdat zij voorkomen, dat men in de verleiding valt van een versimpeling van de ontzaglijke problemen waarmee dit continent wortelt.

Kard. Lorscheider zei dat hij niet gealarmeerd was door de verklaring van de ondernemers, ook al omdat die verklaring niet perse de opvatting moet uitdrukken van de gehele ondernemerswereld van Latijns Amerika. De opmerking over die marxistische inspiratie legde de kardinaal naast zich neer. Een analyse zoals die toen werd gemaakt, hoeft geen ideologische analyse te betekenen, aldus de Celam-voorzitter.

Op Lambeth-conferentie:

Overgrote meerderheid voor wijding van vrouw

LONDEN — De Lambeth-conferentie, de internationale synode van de Anglicaanse kerken, heeft met 316 tegen 37 stemmen een resolutie aangenomen waarin de priesterwijding van de vrouw wordt geaccepteerd. Bij de 25 lidkerken berust het recht om een eigen beslissing te nemen over eventuele toelating van vrouwen in het ambt. In de helft van deze kerken zijn reeds vrouwen gewijd of heeft men vastgesteld dat daartegen bezwaren bestaan.

De resolutie vraagt aan de kerken de uiterste behoedzaamheid in acht te nemen voor het geval dat een der kerken de volgende stap zet en een vrouw tot bisschop consacreert. Een dergelijke beslissing mag niet worden genomen zonder raadpleging van de gehele Anglicaanse gemeenschap en zonder overgrote instemming. De resolutie zegt hierbij nadrukkelijk dat vermeden moet worden dat een bisschop, die het centrum van eenheid moet zijn, reden zou worden voor onenigheid.

TELEURGESTELD

De Lambeth-conferentie verklaart dat de aanvaarding van de vrouw in het ambt een teleurstelling zal betekenen voor de kath. kerk, de orthodoxe en de oud-katholieke kerk. Tegelijkertijd schaart de Anglicaanse synode zich geheel achter de overeenkomsten, die bereikt zijn in de theologische commissie Rome-Canterbury over Eucharistie, ambt en bediening en het gezag.

De Lambeth-conferentie noemt deze overeenkomsten met de katholieke theologen „een degelijk resultaat, waarin wij het geloof van onze kerk herkennen". De Anglicaanse bisschoppen spreken de hoop uit, dat de overeenkomsten mogen leiden tot sacramentele eenheid, wanneer zij officieel zijn goedgekeurd. De Lambeth-conferentie constateert daarbij wel, dat een scheiding van vier eeuwen niet in tien jaar kan worden overbrugd.

Na afloop van de stemming zei Martha Blacklock, episcopaalse aartsdeken van Newark (VS): „Dit betekent dat we binnen tien jaar een vrouwelijke bisschop kunnen hebben, misschien wel in Washington of New York".

VERDEELDHEID

De episcopaalse kerk in de VS, lid van de Lambeth-conferentie, heeft al enige tijd vrouwelijke priesters, hoewel over hun wijding in deze kerk verdeeldheid is ontstaan. Maar, zeiden de bisschoppen van New York en Washington, misschien was er nog veel meer verdeeldheid ontstaan als de algemene conventie twee jaar geleden de wijding van vrouwen niét goed had gevonden.

Bisschop John Coburn van Massachusetts zei dat hij de uitslag van de stemming in Londen juist vond: „Ik was wel verbaasd over de overweldigende meerderheid. Het zal de eenheid van de kerk ten goede komen en de wijding van vrouwen bevorderen". Coburns zoon en schoondochter zijn beiden priester in de plaats Caterbury. De resolutie vraagt overigens aan voor- en tegenstanders om elkaars overtuiging te respecteren. De kwestie wordt geen reden tot kerkscheiding geacht.

Geen bloemen meer bij pausengraven

VATICAANSTAD — Het Vaticaan heeft bekendgemaakt dat bezoekers voortaan geen bloemen meer mogen leggen op de graven van pausen in de grotten onder de Sint Pieter. Het desbetreffende besluit is genomen door de dienst die de grotten en basiliek onderhoudt en volgens welke de aanwezigheid van zoveel bloemen in de grotten de bezoekers het ademen in de reeds slecht geventileerde ruimten belemmert.

Bij een en ander komt de wens van wijlen paus Paulus VI, dat er geen bloemen rondom zijn zerk zullen worden gelegd.

Actie voor vervoersmiddelen in de missie

WASHINGTON — Sinds een paar jaar is het Nederlandse Initiatief MIVA in de VS ook van de grond gekomen. De MIVA is de missie-verkeersmiddelen actie, waarvoor jaarlijks in Nederland enige miljoenen guldens worden bijeengebracht om missionarissen aan vervoermiddelen helpen zoals auto's, fietsen, brommers, boten en eventueel een vliegtuig. In de VS heet de actie nu Missionary vehicle association.

Sinds het begin van de Amerikaanse actie in 1972 heeft men vijftig vervoermiddelen aan zestien missies verstrekt. Het aantal aanvragen bedroeg echter 150. In zijn vijftigjarige bestaan heeft MIVA in Nederland meer dan tienduizend vervoermiddelen voor de missie beschikbaar gesteld.

VS-basis gemeenschappen van Spaans-sprekenden

WASHINGTON — Met het oog op de Spaanssprekenden in de VS van Amerika is op de tweede samenkomst onder auspicien van de Nationale bisschoppen-conferentie besloten zich te richten op de vorming van basisgroepen. De Amerikaanse bisschoppenconferentie kent een secretariaat van de Spaanssprekenden. Naar schatting zijn dat er in de VS ongeveer 20 miljoen; aanzienlijke minderheden vormen de Mexicanen en de Portorikeinen en Cubanen, maar ook uit Midden Amerika zijn er veel mensen in de VS.

Ondanks hun gemeenschappelijke band - het Spaans spreken zijn er talrijke verschillen tussen de verschillende nationaliteiten en ethnische groepen. Op de genoemde tweede samenkomst voor de Spaanssprekenden overwoog men, dat de structuur van de kerk ten dienste moet staan van de evangelisatie en van de bevrijdende verlossing van de gehele mens. Daartoe dient men de vorming te bevorderen van christelijke basisgemeenschappen. Het koninkrijk van God moet begonnen worden in kleine kerkgemeenschappen. Hier worden de toekomstige leiders geboren en zij groeien op.

Speciale wijze moet daarbij aandacht worden besteed aan de waarde van het gezin in de wereld en in de kerk. Aldus de verklaring waarin nader wordt ingegaan op de enige aspecten van de basisgemeenschappen.

Orthodox theologisch onderwijs:

Voor oecumene meer aandacht nodig

BASEL — Het orthodoxe theologische onderwijs moet weer open staan naar de oecumene. Zo concludeerde men op een in begin juli gehouden vergadering van vertegenwoordigers van de alle orthodoxe theologische opleidingen en faculteiten vanuit de gehele wereld. Men vroeg zich ook af hoe het orthodoxe theologisch onderwijs zich kan bevrijden van de westerse invloed, waaraan we onze opleiding hebben vastgeketend.

Het was, voor zover bekend de eerste keer dat een dergelijke vergadering werd gehouden met deelname van alle orthodoxe richtingen op dit gebied. Het initiatief hiertoe ging uit van het Wereldraad-programma voor theologische studie. Men stelde vast dat de zorg van de theologische opleidingsinstituten overal op de eerste en belangrijkste plaats uitgaing naar de training van de clerus voor een leidersrol in de kerk. De zorg voor de sociale en politieke problemen en de voorgenomen dienstverlening aan de mensen zijn niet zo wijdverbreid, stelde men vast en hebben niet die aandacht op het lesroosters. Er is ook weinig ruimte voor theologische creativiteit. Andere punten waarvoor niet zoveel aandacht bestond bij de theologische vorming zijn de plaats van de vrouw en het gebrek aan interorthodoxe samenwerking op onderwijsgebied. Men was er voorstander van een speciale commissie te benoemen om deze zaken uit te diepen.

LONDEN — Achtentachtig prominente Britse katholieken hebben paus Johannes Paulus gevraagd de oude misliturgie, die na het laatste concilie werd vervangen, een eerlijke kans te geven naast de nieuwe vormgeving. De brief, gepubliceerd in het weekblad Catholic Herald werd ondermeer ondertekend door de schrijver Graham Greene, de componist Lennox Berkeley, de dichter Saunders Lewis, de acteur Ralph Richardson in zeven parlementsleden en 33 leden van de adelstand.

De ondertekenaars zijn van mening dat veel katholieken vanwege de afschaffing van de oude Tridentijnse mis de laatste tien jaar een te zware prijs hebben moeten betalen en geestelijk en menselijk erg hebben geleden.

Dood van Biko in VN herdacht

Z-Afrika arresteert weer zwarte leiders

VERENIGDE NATIES — Andrew Young, de ambassadeur van de V.S. bij de Verenigde Naties, heeft gisteren gezegd dat de dood van Steve Biko een grote invloed heeft gehad op de V.N. Zijn dood heeft direkt geleid tot de toepassing van een wapenembargo op Zuid-Afrika, aldus Young. De Amerikaanse ambassadeur zei dit op een bijeenkomst van afgevaardigden bij de V.N., gehouden ter nagedachtenis aan de zwarte leider, die precies een jaar geleden onder verdachte omstandigheden om het leven kwam in een gevangenis in Zuid-Afrika.

De afgevaardigde van Nigeria, Leslie Harriman, zei tijdens deze bijeenkomst geschokt te zijn door de arrestatie van enkele zwarte leiders door de Zuidafrikaanse politie op de eerste gedenkdag van de dood van Steve Biko.

„Woorden van veroordeling van de apartheid maken geen eind aan de apartheidspolitiek", aldus Harriman. De internationale gemeenschap moet op grond van het Handvest van de V.N. effectieve maatregelen nemen om de vrede en vrijheid in Zuid-Afrika te verzekeren, zei de Nigeriaan in een verklaring.

De V.S. eisten van Zuid-Afrika dat het onmiddellijk een acte van beschuldiging opstelde tegen de 11 [illegible] van Biko die gisteren werden [illegible] of het onmiddellijk [illegible] zullen. De [illegible] voorts te [illegible] in Zuid-Afrika [illegible] konden [illegible] van [illegible] worden, [illegible] te komen.

Man gedood op weg naar begrafenis

MUENCHEN, BEIEREN — In Bad Toelz in de Westduitse deelstaat beieren is een 78-jarige man die op weg was naar een begrafenis, door een lijkauto overreden en gedood. De man wilde met zijn vrouw een voetgangersweg oversteken toen hij door de auto gegrepen en veertien meter door de lucht geslingerd werd. De vrouw bleef ongedeerd.

[Be]tere aanpassing in Nederland beoogd

[G]ewenningscursus voor Surinamers

[AM]STERDAM — Het [Gew]estelijk Arbeidsbureau in [Am]sterdam is bezig een [gew]enningscursus voor [Surin]amers van de grond te [kri]jgen om voor deze [bevol]kingsgroep betere kansen [op de a]rbeidsmarkt te scheppen. Men hoopt [deze] groep te stimuleren tot [een] grotere aanpassing aan het Nederlandse cultuurpatroon. De cursus zal worden gegeven in samenwerking met de gemeente en met steun van CRM.

Dit bleek maandag op de maandelijkse persconferentie van het GAB. Volgens directeur J. de Lange zijn het voor een groot deel cultuurverschillen die de relatief hoge werkloosheid in deze groep veroorzaken. Met name het op tijd komen zou bij de de Surinamers minder diep geworteld zitten dan bij de doorsnee Nederlander. Daar hopen we op deze manier verbetering in te brengen, aldus de heer De Lange. Hij voegde eraan toe geen voorstander te zijn van een zogenaamde claimregeling, waarbij - om discriminatie tegen te gaan - een bepaalde hoeveelheid banen voor Surinamers wordt gereserveerd. De gemeente zou bij haar wervingsbeleid een dergelijke strategie kunnen volgen, maar ik ben daar persoonlijk niet voor, aldus De Lange.

Over de gehele linie is de afgelopen maand weinig verandering opgetreden in het Amsterdamse werkgelegenheidsbeeld. Het aantal werkloze mannen steeg van 9629 tot 10.045 en het aantal werkloze vrouwen van 4783 tot 5218. Deze toch al geringe stijging kan bovendien nog grotendeels worden toegeschreven aan factoren van administratieve aard, zoals het niet op tijd afmelden van vacatures. Uitschieter is het onderwijs waar op het ogenblik welgeteld 15 vacatures openstaan, bij een aanbod van 1915 arbeidskrachten. Hoewel men verwacht dat deze situatie de komende twee maanden iets zal verbeteren, wordt dit probleem voorlopig als onoplosbaar beschouwd. Alleen in de metaalsector en onder jongeren is de vraag bijna twee maal zo groot als het aanbod, dat de 526 ingeschreven jongeren en de 167 ingeschreven metaalbewerkers toch niet aan de slag komen is volgens de heer De Lange te wijten aan gebrek aan scholing. Mavo-verlaters met een zogenaamd minimum-pakket raken we aan de straatstenen niet kwijt, aldus De Lange. hetzelfde geldt voor de minder geschoolde metaalbewerkers. Er is nog altijd grote vraag naar vakbekwame lassers en scheepsmetaalbewerkers, ondanks de moeilijkheden bij de NDSM. Maar er is een afnemende scholingsbereidheid. Ik zou het toejuichen als de vakbeweging daaraan wat meer aandacht zou besteden.

[Ar]thur Gold tegen [al]gemeen boycot

[LO]NDEN — Arthur Gold, de [Engel]se president van de [Euro]pese atletiek federatie, [heeft] maandag de gedachte dat [Groot]-Brittannie atletiek[eve]nementen waaraan het [gebr]uik van spierversterkende [midd]elen verdachte landen [deelne]men moet boycotten, van [de hand] gewezen. Voor elke na[tionale] bond zou het zich [terug]trekken van internationale [wedst]rijden een laffe aan[klacht] van een morele neder[laag] zijn, stond in de inge[zonden] brief van Gold in het [dag]blad The Guardian.

[Het] voorstel werd vorige week [gedaa]n door de Britse olympi[sche c]oach Tom McNab.

[Gold] vroeg in zijn brief: Hoe [kan] een nationale federatie ooit [weten] met wie het niet wil [concurr]eren? Wie kan welk land [besch]uldigen? Kan een [nationale] bond — waar dan ook in [de w]ereld — garanderen dat [geen] van zijn atleten anabole [midd]elen gebruikt om de [prest]aties te verbeteren?

[Volgen]s Gold, moet men alles [in het we]rk zetten om de bestaande [contr]ole-methoden te [verbet]eren. Hij verklaarde [geïnfo]rmeerd te zijn over het [feit dat] bij de laatste ge[menebe]stspelen in Canada [drie] maand officials van twee [lande]n niet alleen de [p]loegen van hun atleten om de [dopingc]ontrole te vermijden [door de] vingers zagen, maar ook [daarb]ij geholpen hebben.

[Ko]bus Koeman overleden

[BE]RGEN

[Zon]dagmorgen is in Huize De [...]e in Bergen (NH) overle[den de] kunstschilder Kobus [Koema]n. De 88-jarige Koeman [is vo]oral bekend geworden door [de] ongeveer twaalf ver[schene]nde Verkade-albums die [in] de jaren 1925 tot 1935 het [licht] heeft doen zien.

Kenneth Kaunda enige presidentskandidaat

LUSAKA — Het congres van Zambia's eenheidspartij UNIP (Verenigde Nationale Onafhankelijkheidspartij) heeft maandag president Kenneth Kaunda kandidaat gesteld voor de komende presidentsverkiezingen later dit jaar. Hij zal de enige kandidaat zijn. De kiezers kunnen ja of nee stemmen, en de presidentskandidaat heeft 50 procent ja-stemmen nodig om gekozen te kunnen worden.

De kandidatuur van Kaunda was algemeen verwacht, hoewel drie anderen, ex-vicepresident Simon Kapwepwe, de vroegere oppositie-politicus Harry Nkumbula en een zakenman uit Lusaka, Robert Chiluwe, hun mededinging hadden aangekondigd. Kapwepwe en Chiliwe Chiluwe waren niet aanwezig op het partijcongres Nkumbula klaagde dat de politie zijn aanhangers lastig viel.

DORDRECHT — Twee kinderen hebben in Dordrecht het leven verloren bij een brand in hun woonhuis aan de Stooplaan.

Het Pand brandde geheel uit.

Nkomo vraagt boycot van "Air Rhodesia"

LUSAKA - Joshua Nkomo, een van de leiders van het Patriottisch Front, heeft maandag de reizigers gewaarschuwd geen gebruik te maken van de vluchten van de luchtvaartmaatschappij Air Rhodesia. ,,Wij weten niet wanneer Air Rhodesia passagiers vervoert, en wanneer ze militair materieel vervoeren. Daarom moeten de Rhodesische guerrillastrijders de toestellen wel beschouwen als een militair doelwit," aldus komo op een persconferentie in de Zambiaanse hoofdstad Lusaka.

De aankondiging van een vorm van de staat van beleg, zondag jl. betekent volgens Nkomo dat Ian Smith op oorlogspad is.

Premier Smith kondigde zondag ook aan dat de vertegenwoordigingen van het Patriottisch Front binnen Rhodesie gelikwideerd zullen worden. ,,Dat betekent oorlog aldus Nkomo, en onder deze omstandigheden gaan wij er van uit dat het Brits-Amerikaanse plan voor een vredesconferentie van alle partijen dood en begraven is."

Nkomo voorspelde dat de troepen van het Patriottisch Front tegen maart een militaire overwinning behaald zullen hebben. Gevraagd of hij opnieuw een ontmoeting met Smith zou hebben, antwoordde Nkomo: Ik denk niet dat we iets hebben om over te praten. Als hij zegt dat hij zich over wil geven, zullen we dat natuurlijk aanvaarden.

Nkomo had al eerder verklaard dat zijn guerrillastrijders de Viscount van Air Rhodesia hadden neergeschoten, omdat Air Rhodesia ook wordt gebruikt voor vervoer van troepen en militaire uitrusting. Hij ontkende opnieuw dat zijn mannen 10 van de 18 overlevenden gedood zouden hebben. ,,Wij zijn geen wilden. Dat soort dingen doen wij niet. Als onze mannen in de buurt waren geweest zouden ze de overlevenden geholpen hebben."

Nkomo richtte zich ook tot de drie zwarte leiders in de interimregering. Muzorewa. Sithole en Chirau. Hij zei dat er voor hen geen plaats zou zijn in een onafhankelijk Zimbabwe. tenzij ze zich onmiddellijk terugtrokken uit de overgangsregeling met Smith.

Josiah Chinamano, die ZAPU (Nkomo's vleugel van het Patriottisch Front) in Salisbury vertegenwoordigt. heeft maandag gezegd dat sinds zaterdag een dertigtal ZAPU-leden is gearresteerd, onder wie zeven leden van het partijbestuur van de binnenlandse ZAPU-vleugel.

Engeland en de Verenigde Staten geloven nog steeds dat een oplossing door onderhandelingen kan worden bereikt in Rhodesie, en daar zullen ze aan blijven werken, zo heeft het Foreign Office in Londen laten weten in een reactie op de uitlatingen van Ian Smith en Joshua Nkomo. Het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken deed een beroep op de Rhodesische regering en de guerrillaleiders positieve stappen te nemen om verdere escalatie van het geweld te vermijden, en in het bijzonder om verder verlies van levens onder de burgerbevolking van Rhodesie en de buurlanden te vermijden.

Hongkong ziet goede zaken in goedkope zonne-energie

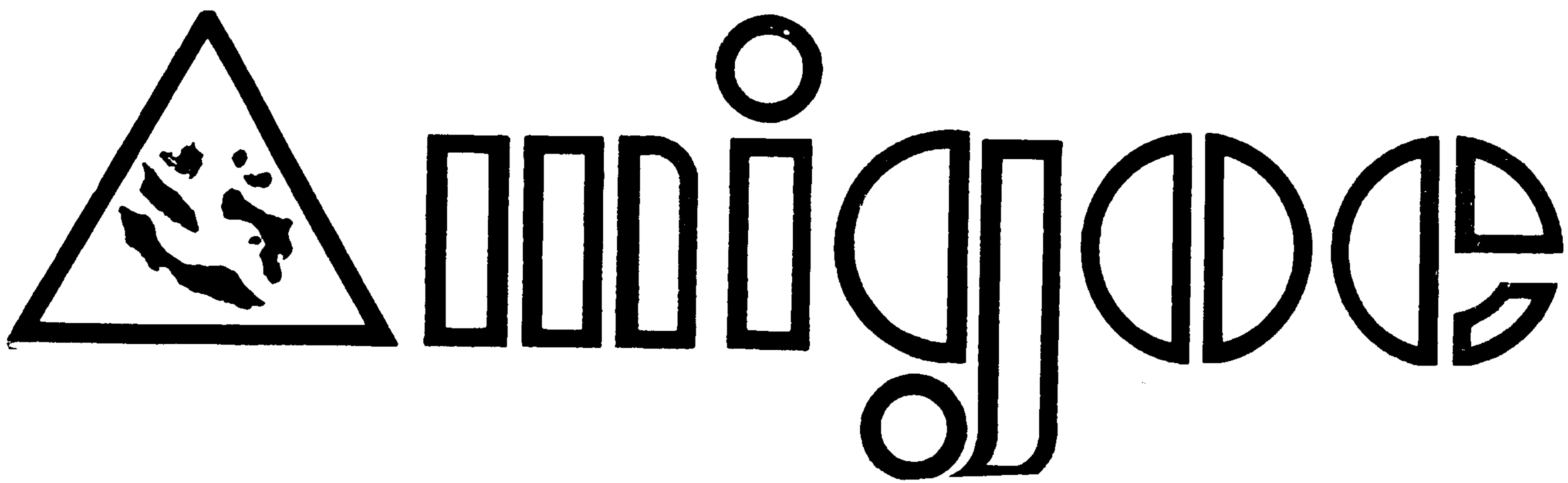
HONG KONG — In de Britse kroonkolonie Hong Kong worden plannen gemaakt voor het op grote schaal vervaardigen van zonnecollectoren voor de export. Het bestuur van de kolonie heeft zich achter de plannen geschaard omdat het de collectoren als een mogelijkheid ziet om de uitvoer gevarieerder te maken. Op het moment steunt de kolonie sterk op de export van textiel

De grote inspirator van de plannen is professor B.A.Bruges, die is verbonden aan de universiteit van Hong Kong. Hij heeft een diepgaand onderzoek verricht naar de huidige fabrikanten van de collectoren. Daaruit is naar voren gekomen dat Hong Kong apparaten van dezelfde kwaliteit kan maken tegen een aanzienlijk lagere prijs.

Dat er een grote markt is voor goedkope zonnecollectoren blijkt uit verschillende onderzoeken, die ondermeer in de Verenigde Staten zijn verricht. De grootste afnemers zullen waarschijnlijk de ontwikkelingslanden zijn. Zonne-collectoren hebben over het algemeen een lange levensduur en vergen weinig onderhoud. Het op afgelegen plaatsen installeren van dergelijke apparatuur is dan ook veel goedkoper dan een heel land voorzien van een uitgebreid elektriciteitsnet.

,,Die landen, die voornamelijk een agrarische economie hebben, hebben behoefte aan apparatuur voor het drogen van de oogst en hout, voor het oppompen van water, voor het opwekken van stroom en voor koeling", aldus Bruges. Naar zijn mening kunnen goedkope collectoren daar uitstekend voor worden gebruikt. Ook kan de apparatuur worden aangewend bij het koken. Als dat inderdaad op grote schaal zou gebeuren, zou het milieu daar ook bij gebaat zijn. Nu wordt het hout waarop gekookt, sneller gekapt dan het kan aangroeien. Dit is een van de oorzaken van het steeds groter worden van woestijnen.

,,Hong Kong kan beginnen met het helpen van zijn buren en andere ontwikkelingslanden. Daarmee helpen wij dan tegelijkertijd onszelf", aldus Bruges. ,,Wij beschikken over alle voorwaarden voor de produktie van de collectoren. Machines, een modern zakenklimaat en goedkope arbeidskrachten".

English Companio

Due to situation in Nicaragua

Economic emergency felt in Costa Rica

LONDON — The junta which seized power last mont in Honduras has inherited a relatively healthy economic base asserts the currents issue of the Latin America Economic Report.

Real growth on GNP last year rached 7.5 per cent up from 6.6 per cent in 1976, and a vast improvement on the 0,5 per cent average growth of the previous two years.

The recent rates also look promising when compared with the country rate of population growth.

According to a recent report prepared by the international Mexican Bank (Intermex) in London, the economic improvement can be largely attributed to three years of relative stability during the rule of the deposed President, Juan Alberto Melgar Castro.

According to Intermex, the reformist government of General Oswaldo Lopez Arellano (overthrown by Melgar Castro in 1975) has scared some sectors of private enterprise and damaged business confidence.

Melgar Castro enjoyed generally good relations with both national and international big business. One of the big question marks for the future hangs over relations between the new government of General Policarpo Paz Garcia and the private sector.

Bankers, for instance, are said to be highly displeased by reports that the junta is proposing to dismiss the well-respected Central Bank chief, Guillermo Bueso.

Perhaps the major economic problem facing the new regime is the uncertainty of the world coffee market.

The past three years of high prices have pushed coffee past bananas as the country's main export. Coffee earnings last year reached 170 million US dollars out of a total export income of 520 million US dollars. But unless the market picks up again, coffee income this year may drop to 115 million US dollars despite an increase in the volume of coffee exports compard with the 1977 figure.

The coffee bonanza was largely instrumental in cutting Honduras's chronic balance of payments deficit from about 89 million US dollars in 1974 to about 20 million US dollars last year.

But as the increased income found its way into the domestic economy, inflation rose considerably, to 8.6 per cent last year from about five per cent in 1976. But even this was an improvement on the 11.3 per cent in 1974 when the world oil crisis and hurricane Fifi hit Honduras.

One of the coffee boom's major benefits has been the broadening of the country's economic activities.

Honduras is no longer so dependent on banana exports which now account for about 25 per cent of export income. Coffee is grown by many procedures and in less remote parts of the country, while the benefits of banana exports tended to be confined to remote enclaves run by the banana companies on the Caribbean coast.

Even greater diversification is expected in the future. Wood exports, which now account for some 10 per cent of total exports, are expected to rise as the Olancho forestry project develops.

The scheme will permit industrial as well as agricultural development.

Three sawmills are being built to process wood into pulp and paper while the project vast infrastructural works including roads and new port facilities at Puerto Castillo on the Caribbean coast will mean important benefits in the wider economy. The scheme is expected to provide 10-15,000 jobs.

The estimated cost of the project is now put at 540 million US dollars. Together with the El Cajon hydroelectric scheme, this is expected to incease Honduras's foreign borrowings in the next few years.

Public works expenditure this year, 70,4 million US dollars, is already 80 per cent up on 1977.

The foreign debt is now about 470 million US dollars, while debt servicing is taking up a little over 15 per cent of export income.

AMSTERDAM — American soldiers standing in file at their arrival at Amsterdam's Schiphol Airport. The troops, including women, are incorporated in the drivers' division and will join the NATO air-lift maneuver Reforcer which is being held this autumn in West Germany.

The world in a nutshell

MANAGUA — Nicaragua's National Guard today battled against guerrilla resistance in four major cities despite a statement by President Anastasio Somoza that the country's four-day-old insurrection was being brought under control. The four provincial cities were all sealed off as reports reached the capital of further clashes between government forces and rebels led by the Sandinist National Liberation Front. Yesterday, President Somoza said the National Guard had routed a group of 50 guerrillas who crossed from Neighbouring Costa Rica. Costa Rica accused the Nicaraguan airforce of bombing Costa Rican territory, and said one person was injured in the raid.

THURMONT, MARYLAND — Egypt and Israel have shown flexibility and readiness to compromise at the Camp David summit but this may not be enough to break the impasse in the Middle East talks, U.S. officials said today. The officials remained cautious about the outcome of the talks between President Carter, Egyptian President Anwar Sadat and Israeli Prime Minister Menachem Begin, now in their ninth day. "Before the summit, President Carter asked for flexibility and compromise. We have had this. But it remains to be seen whether this will be enought", one official said.

NAIROBI — Ethiopia marked the fourth anniversary of its Soviet - and Cuban-backed revolution with a strong and unexpected attack on China. Head of state Mengistu Haile Marian, addressing thousands of Ethiopians assembled in Revolution Square in central Addis Ababa just before Cuban President Fidel Castro flew in yesterday as guest of honour at the celebrations, berated China for "suffocating" revolutionary movements around the world. He accused Peking of collaborating with the U.S. Central Intelligence Agency (CIA) in arming anti-government insurgents in Eritrea.

LUSAKA — The two wings of Rhodesia's Patriotic Front guerrilla alliance clashed publicly yesterday over Anglo-American plans for all-party peace talks. Edgar Tekere, a top official of Robert Mugabe's Mozambique-based ZANU (Zimbabwe African National Union) wing of the Front, contradicted a statement yesterday by Joshua Nkomo, co-leader of the alliance, that the proposed all-party conference was "dead and buried". We are waiting for the all" parties conference", Mr Tekere, ZANU secretary general, told a press conference. "Nkomo cannot kill an all-parties conference unilaterally.....

As far as we are concerned the Patriotic Front is going to the all-parties conference".

NEW DELHI — Thousands of people have been evacuated after the mighty Ganges and Jumuna Rivers burst their banks and engulfed hundreds of villages in northern India. Army squads went in to rescue villagers in eastern part of Uttar pradesh and Bihar states as Indias flood's already feared to have killed hundres of people, swept on.

LISBON — Portugal's non-party government, only two weeks old, today appeared headed for early defeat in parliament after coming under fire from right and left for the past two days. But Prime Minister Alfredo Nobre da Costa's deputy, Dr Carlos Costa Freitas, rejected suggestions the government might throw in the towel. "We await the decision of the assembly, and I have no idea what that will be", he told the state radio.

LOS ANGELES — U.S. disarmament negotiator Paul Warnke said here he hoped the United States and the Soviet Union would have a new salt agreement limiting the development of arms by the end of this year. "In our discussions so far on SALT II (strategic arms limitation talks) we have solved more difficult problems than those that are left", he told a press conference yesterday.

NEW YORK — Two important state governors fended off challenges from running mates as voting in primary contest took place yesterday in 14 states to pick election candidates. Connecticut's Ella Grasso, the first woman elected governor of an American state, and New York's controversial Governor Hugh Carey defeated attempts to deprive them of renomination in Democratic Party primary contests.

WASHINGTON — Marina Oswald Porter, the Russian-born Widow of Lee Harvey Oswald, the man said to have assassinated President John Kennedy today testifies in public for the first time about the murder 15 years ago. Her testimony begins a lengthy probe by the House of representatives into Oswald's life, his beliefs, motivations and his travels to Cuba, Mexico and the Soviet Union

JOHANNESBURG — Steve Biko's brother Kaya was arrested by security police yesterday .. the first anniversary of the black leader's death -- according to nespaper reports today. The Rand Daily Mail said Kaya Biko was one of 14 relatives and friends of Steve Biko detained in the past few days.

WASHINGTON — More than two million American workers will probably die of cancer because of exposure to asbestos in their jobs, according to a U.S. government report. Work-related cancer is at least five times the problem recognised by previous esti-mates, the study prepared by the National Institute of Environmental Health Sciences said.

Beetle Bailey ® **By Mort Walker**

SOMEONE'S BEEN RAIDING THE MESS TENT. CAN I USE OTTO AS A WATCHDOG?

IT WOULDN'T HELP

THIS WORLD IS MADE UP OF WATCHERS OR PARTICIPANTS

AND I'M AFRAID OTTO'S A PARTICIPANT

Walt Disney's DONALD DUCK ®

HONESTLY, UNCLE SCROOGE, I CAN'T UNDERSTAND YOUR OBSESSION WITH MONEY!

THERE ARE THINGS MUCH GREATER THAN MONEY, YOU KNOW!

LIKE WHAT?

LIKE BILLS!

Archie ®

WOW - EVERYBODY'S JOGGING THESE DAYS!

RIGHT -- AND MY UNCLE SURE IS CASHING IN ON IT!

OH, DOES HE SELL JOGGING EQUIPMENT?

NO -- HE'S A CHIROPODIST!

HENRY ® **By John Liney**

TAP TAP

PAINT YOUR OWN HOUSE THIS YEAR

PAINT

PAINT

SHOP

Letter to the Edi

Willy Haize

In my opinion Willy H not only a political and prisoner. He is also a pris circumstances beyond hi trol. It is not clear in th of many people how the Department of our A system of gover functions. It seems to matter of favoritism and laws. Willy and his ass were together senten prison. For the longest the others have been and allowed to return Maarten with no s attached and are enjoyi freedom. Today we are so much confusion aro last prisoner Willy Hai did not request any favou is the topic of the news When a man is set fr deprived of the right to to the land of his birth residence it puts one to what is next.

On the 30th of May much destruction took Curacao and to d prominent leading politi union figures were responsible by our auth So much is going on Maarten that is disgrac Antillian identity; Co Mafia actions etc. acco reports by parliame from the Netherlands, should be investigated Justice Department. shameful to hear the Mi Justice Leo Chance w many occassions talked the Mafia actions Maarten today contr himself saying if Italian Maarten is Mafia the Mafia too.

Freedom is not a gift it out of a struggle.

This is recorded in the of history. So like TUL CARPATA that we rea and heard about Willy pay the price for his eff free his people from the s of oppression. To all lab of the Netherland Antil in particular to those of the Windward Islands stand behind Willy no than ever for it is Willy today it maybe you tomorrow.

To Willy keep calm fear like Daniel, Esthe Joseph God will deliver due time a free man and SLAVE.

CLIFTON WIL
BERKEL

Wall Stree

NEW YROK — Intere worries plagued the stoc ket yesterday as it lost in moderately active tradi

Analysts said the mar mains nervous about a tightening of credit Frid the Federal Reserve. yesterday money marke lysts said a quarter point the prime rate to 9-1/2 imminent, possibly as so Friday.

The D-J industrials los points and declines led ces four to three. Volum mln shares was off fro 39.67 mln traded Monday.

Baseball

NEW YORK — Resul Major League baseball played on Tuesday.

AMERICAN LEAGUE
Baltimore Orioles 3 Bosto Sox 2; Detroit Tigers 7 York Yankees 4; Kansa Royals 8 Oakland Athle Texas Rangers 7 Californi gels 5; Chicago White Minnesota Twins 1; Mariners 6 Milwaukee B 5; Toronto Blue Jays at land Indians (ppd-rain).

NATIONAL LEAGUE
Los Angeles Dodgers Francisco Giants 0; Pitts Pirates 5 Philadelphia 1; Cincinnati Reds 4 H Astros 3; Montreal Expo Louis Cardinals 1; San Padres 3 Atlanta Braves cago Cubs at New York (ppd-rain).